

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه‌شنبه (۲) اسفندماه ۲۵۳۶ شاهنشاهی

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اساسی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : غلامرضا هاشمی میان‌دوآب - محمد پارسا - سعید جوادی - علی بهنیا - غلامحسین دانشی .
- ۳- تقدیم سؤال بوسیله آقای بردلی از وزارت نیرو .
- ۴- تصویب صورت جلسه روز سه‌شنبه (۲۵) بهمن ماه ۲۵۳۶ .
- ۵- تقدیم لایحه « حفظ و بهبود نژادهای اصیل اسب » بوسیله آقای عبدالله منصور معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی .
- ۶- تقدیم « آئین‌نامه اجرائی قانون تعیین تکلیف وضع استخدامی کارکنان مدارس غیر دولتی مشمول فرمان آموزش رایگان مصوب ۱۹ ارداد ماه ۲۵۳۶ » بوسیله آقای غلامعلی توسلی معاون وزارت آموزش و پرورش .
- ۷- تقدیم لایحه مربوط به پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره ایجاد و بهره‌برداری از دو نیروگاه هسته‌ای بوسیله آقای غلامعلی مهابادی معاون وزارت نیرو .
- ۸- تقدیم لایحه الحاق یک تبصره بماده ۲۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی به‌وسیله تیمسار سبهد باقر کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۹- اعلام وصول و تصویب فوریت لایحه قانون عفو محکومین بمناسبت یکصدمین سالگرد زاد روز اعلیحضرت رضا شاه کبیر سردودمان شاهنشاهی پهلوی از مجلس سنا .
- ۱۰- طرح سؤال آقای محسن پزشکیور از وزارت نیرو و ارجاع به کمیسیون رسیدگی به‌سؤالات .
- ۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم اصلاح ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم اصلاح قانون اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن بدانشجویان رشته‌های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۳- طرح گزارش شور اول موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه .
- ۱۴- طرح گزارش شور اول موافقتنامه همکاریهای اقتصادی وضعی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی .
- ۱۵- طرح گزارش شور اول اجازه استرداد تا پانصد متر مربع از منابع ملی شده به اشخاص .
- ۱۶- اعلام وصول و قبول لایحه اصلاح تبصره یک ماده ۷۵ قانون مالیات‌های مستقیم از مجلس سنا .
- ۱۷- ختم جلسه .

جلسه ساعت نه صبح بریاست آقای دکتر حسین خطیبی (نایب‌رئیس) تشکیل شد

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.

نایب رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

- غائبین با اجازه آقایان : دکتر اعتمادی - باز کزهی - بزرگ زاده - بنی احمد - بهره مند - بیات - پردلی - تژده جاف - محمد جزایی - دکتر چهارزی - خسروی - خزیمه - دانشمند - دکتر رضوانی - دکتر ستوده - سعادت قدس نیا - سعیدی - شهبازی - رحیم شیخ الاسلامی - صبوری - دکتر عدل - قائمی - قرانی - کبیری - کسرائی - کهن - مجتهدی - دکتر نصیری - یاسینی - خانم زاهدی - خانم داودی - خانم سلیمی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : غلامرضا هاشمی میاندوآب - محمد پارسا - سعید جوادی - علی بهنیا - غلامحسین دانشی.

نایب رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای هاشمی تشریف بیاورید.

غلامرضا هاشمی میاندوآب - جناب آقای رئیس، همکاران گرامی و ارجمند. نمایندگان محترم دولت هیچ چیز باندازه وطن پرستی صادقانه و آگاهانه با کفایت زهبران نمیتواند ملتها را به هیجان و انجام کارهای بزرگ وشایسته وادارد خوشبختانه ملت ایران پنجاه و یکسال است از نعمت چنین زهبران شایسته و مدبر برخوردار بوده وهست و بحق پیشرفتهای خود را مرهون این رهبرها میداند (صحیح است) اگر فقط لحظه ای بایام سالهای قبل از کودتا بنگریم آنوقت در مییابیم که نعمت رهبر خوب - آگاه - عادل - قدرتمند - دانشمند - بزرگترین موهبتی است که خداوند متعال در حساسترین لحظات تاریخ کشور شاهنشاهی برای ملت عزیز ایران ارزانی داشته امیدواریم ملت ایران همیشه از این موهبت الهی برخوردار گردد. (احسنت)

این نعمت الهی که خداوند بزرگ همیشه حافظ آن بوده باینکه در طول دوران سلطنت پرافتخار خود با بزرگترین آزمایش تاریخ و موانع و مشکلات فراوان روبرو گردیده خوشبختانه نیروی اراده رهبر کبیر انقلاب شاهنشاه آریامهر با تفضل الهی بر این مشکلات فائق آمده و راهی هموار پیش پای ملت خود گذاشته است و برای پیشبرد آریانهای ملت شاهنشاهی در همه جا و هر زمان با آگاهی کامل و با منطق قوی و با نظام فکری دقیقی که دارند بیچل مشکل توفیق یافته اند و پیوسته صلح و آرامش و امنیت را جایگزین بی عدالتیها و نا امنیها نموده اند زهی مایه تأسف که از

کوشش بدینسان اساسی و توفیق بدین پایه بلند برای رفع ایهام و ایجاد تفاهم بین المللی ونجات بشریت از جنگ وحشتناک و بالاخره رسالتی بدین پایه استوار برای دگرگونیهای اقتصادی - اجتماعی - سیاسی - آموزشی و تأسیس دانشگاه اسلامی کشور عزیز ما و تحکیم پایه های صلح و دوستی عمومی را مشتی افراد فریب خورده در تبریز با حمایت امپریالیزم واستعمار مردم شریف و شاهدوست و میهن پرست تبریز را در اضطراب و وحشت قراردادده و تظاهرات ضد ملی براه انداخته اند و در جریان این تظاهرات مؤسسات خیزیه و بانکها و مدارس مورد حمله ی تظاهر کنندگان قرار گرفته و با دادن شعارهای ضد میهنی و کمونیستی اغتشاش براه انداخته اند (چند نفر از نمایندگان - مایه کمال تأسف است) در پیونجه روی مؤسسات آموزشی و هتلها را که با پول مردم درست شده با تاش کشیدند و شیشه های مغازه ها را شکستند. آنچه مسلم است این عمل مضحک از مردم تبریز سرزده است (صحیح است) بلکه تظاهر کنندگان از دیگر نقاط طبق برنامه ی پیش بینی شده که باید مورد توجه شدید دولت قرار گیرد به پشتیبانی استعماریه تبریز آمده اند و دست با این خرابکاری زده اند و با این عمل مذبحخانه و غیر انسانی خواسته اند به حیثیت مردم غیور تبریز لطمه وارد نمایند غافل از اینکه مردم تبریز و آذربایجان هوشیار و مصمم و مراقب اعمال بی رویه ی گروهی اوباش بودند تا با همکاری مقامات و مأمورین انتظامی تظاهر کنندگان ضد ملی را منکوب نمایند برای اینکه آذربایجان در مسیر زمان فرازنشیب های مختلفی داشته و با عنایت خداوند بزرگ همیشه از این فرازنشیب و گذرگاه تاریخ روستفید در آمده و پیوسته به نظام شاهنشاهی عشق ورزیده و در مواقع حساس پیش آهنگ بوده و وفاداری خود را نسبت به مقام شامخ سلطنت در هر حال و کیفیت نشان داده است بنده به نمایندگی از طرف مردم شاهدوست و میهن پرست آذربایجان اعمال ناشایست گروه اخلال گرامحکوم نموده (حجتی - از طرف همه ملت ایران بفرمائید) و ضمن اعلام مراتب انزجار توجه دولت را به پیدا کردن ریشه ی اغتشاش معطوف میدارم متشکرم (احسنت).

نایب رئیس - آقای محمد پارسا تشریف بیاورید.
محمد پارسا - بنام خداوند متعال و بنام نامی شاهنشاه آریامهر.

جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند در خلال سالهای پراشوب که خطر سقوط حتمی ایران میرفت سرداری

بزرگ - رضاخان میرپنج زادمسرزمین اسپهبدان - فرزند دلاور سواد کوه قدر افراشت و در یک کودتای سفید و بدون خون ریزی تهران را فتح کرد - خبر کودتای رضاخان میرپنج آنچنان نوری در دلها و جانهای ایرانیان رنج دیده و ستم کشیده ای که در زیر تازیانه های اجنبی و بی کفایتی های هیأت حاکمه وقت خجهمی کشیدند تأیید که ملت ایران یک پارچه خداوند بزرگ را سیاس گفت که سربازی عاشق میهن و دلاوری رشید از جانب خداوند بزرگ مأموریت یافت که کشتی طوفان زده ایران را بساحل نجات برساند (احسنت). آنچه که امروز پس از گذشت بیش از نیم قرن از آن کودتای سفید برای ما بیجا مانده است ثمرات آن در پهنه گسترده ایران زمین همه جا مشهود است اما بر این نکته بایستی تکیه کنیم که نظام پیوسته و شکوهمند شاهنشاهی ایران است که همواره ملت ایران پاسدارش بوده اند و موجودیت و ملیت و هویت ملی خویش را در وجود شاه یافته اند در ایران همواره شاه مظهر ملیت و قومیت - شرف - ناموس و وجود زندگی ساز قوم ایرانی بوده است امروز نیز ملت ایران با چنین میراثی کهن در عصر خجسته شاهنشاهان پهلوی که بواجب افتخارات نظام شکوهمند شاهنشاهی ایستاده و بزرگی های این نظام شکوهمند در وجود شاهنشاهان پهلوی متجلی است ملت بسوی افق های روشن فردا گام بر میدارد و بدون هراس از هرگونه دسیسه استعماری و برغم تشنجات و تشنجات ابلهانه زبانه های تاریخ که نمونه آنرا دوسه روز گذشته در تبریز دیدیم بسوی تمدن بزرگ پیش میروند در پاسخ این اغتشاش و این اخلال در مهد بابک خرم دین - جایگاه آتشکده آذرگشسب - جایگاه مجاهدان راه آزادی پایگاه افتخار و سرافرازی یعنی تبریز که همواره خون پاک ایرانی بودن در رگهایشان جریان دارد و در آذرماه سال ۲۰۰۰ شاهنشاهی ثابت کردند که ایرانی همواره زنده و جاوید خواهد ماند از خانه ملت از سوی هزاران نفر زن و مرد و کشاورز - کارگر - فرهنگی - و سایر طبقات که در سنگرهای مختلف - در کلاس درس در کارگاه صنعتی در زمین خویش دور از هر رنگ و نیرنگ زنجیر اسارت و بردگی از دست و پایش گشوده است فریاد بر می آورم که دلاوران لرستانی در مقابل تحریکات اجنبی اقدامات مذبحخانه استعمار و کارگزاران استعمار را که خود متکر وجود خدا هستند و می گویند ما خدا پرستیم و در ذهن گروهی معدود مکتبی بی اساس تحت عنوان مارکسیسم اسلامی بوجود

آورده اند می گویم که ایرانی در طول تاریخ تحت یک نظام در یک مکتب آنهم برهبری شاهنشاه تا با امروز به عزت و شایستگی زیسته است و امروز به هیچ بیگانه و بیگانه پرستی اجازه نمیده که با ایجاد آشوب و بلاخالی در کار روزمره مردم بوجود آورند چون در سایه همبستگی ملی انقلاب راه خود را می پیماید و ملت ایران در راه شاهنشاه و فرمانش جان می سپارد - مردم لرستان نیز که در پایه گذاری شاهنشاهی ایران سهم بسزائی دارند برای هرگونه پاسخی به چنین تلاش های مذبحخانه و ضد ایرانی جان بر کف در راه شاه و استقلال میهن گذارده است (صحیح است)

و اینک اهم نیازمندیهای حوزه انتخابیه خود را باستحضار میرسانم و تقاضای عطف توجه کامل دارم.

- ۱- تبدیل بخش بزرگ ملایری بشهرستان از خواسته های اهالی آن بخش میباشد.
- ۲- ایجاد یک بیمارستان و تختخوابی برای پلدختر مورد تقاضا است.
- ۳- ادامه و تعمیر جاده روستائی چشمک بدره سید که بسیار ناقص ساخته شده از خواسته های مردم آن دهستان میباشد.
- ۴- شروع جاده روستائی کرکی به پلدختر از خواسته های مردم آن دهستان است.
- ۵- ایجاد جاده روستائی امیرسیف به لنگره از بخش الوارگرسیری از تقاضاهای مردم آن دهستان است.
- ۶- اهالی بخش پایی مصرانه تقاضا دارند بعد از هفت سالی که از شروع جاده - کمالوند - خاتجان خانی - پیدشت میگردد و هنوز وضع نابسامان و مبهمی دارد نسبت بانجام آن اقدام لازم معمول فرمایند.

بیش از این تصدیع نمیده جاوید شاهنشاه - پاینده ایران. (احسنت)

نایب رئیس - آقای سعید جوادی تشریف بیاورید.
سعید جوادی - جناب آقای رئیس - همکاران ارجمند فردا خاطره ی پر فروع سوم اسفند ماه ۲۴۷۹ شاهنشاهی را که یادآور واقعه بزرگ تاریخ ایران زمین می باشد گرامی میداریم (صحیح است) ۵۷ سال قبل در چنین روزی که استقلال و وحدت ملی و موجودیت کشورمان در خطر نابودی قرار داشت و کابوس تجزیه سایه شوم خود را بر این کشور کهنسال افکنده بود سردار فداکار ایرمرد تاریخ اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردودمان غرور آفرین سلسله جلیل پهلوی بایک قیام ملی اثبات کشور ما را از ورطه نیستی و نابودی نجات داد و تاریخ ایران را که

بطرف پراکنده گی و نابسامانی قدم بر میداشت شکوهی نو و بنیادی استوار بخشید و فروشکوه مجده و عظمت دیرین را تجدید کرد. (صحیح است)

در این ساخت مقدس از طرف خود و مردم حق شناس ایران به منبت این روز تاریخی و به پاس سپاس و حق شناسی در پیشگاه شاهنشاه آریامهر طراح کبیر انقلاب سر تعظیم فرود میآورم و پروان پاک سردار بزرگ ایران رضاشاه کبیر و مردمی فرستم. (احسنت)

مردم حق شناس و وطن پرست آذربایجان که موجودیت آزادی - آسایش و بلاخره نجات خود را مدیون عزم راسخ و اراده رهبر خردمند شاهنشاه آریامهری دانند پیش از هر یک از مردم سرزمینهای وطن مقدس برای زیستن خود در پناه امنیت و آرامش اوج می نهند و با قلبی مملو از سپاس و حق شناسی نسبت به شاهنشاهی شکوهمند سلسله جلیل پهلوی که از اعماق روح هر فرد آذربایجانی سرچشمه میگردد دستگرمقدم بیکار با هر موج ضد ملی و میهنی جان بر کف گوش بفرمان هستند.

وظیفه خود میدانم با اغتنام از این فرصت و با تقارن با روز شکوه آفرین سوم اسفند که مبدأیلاد سعادت ملی ما است از طرف مردم قهرمان تبریز در ساخت مقدس مجلس رستاخیز از عنایات خیرخواهانه و بشردوستانه شهانوی محبوب و معظم که خون سیادت در پیگر فیاض شان جریان دارد از توجهی که نسبت به تأسیس و ایجاد مرکز تحقیقات و بیمارستان پزشکی فرح پهلوی تبریز در جوار قلعه ربع رشیدی که حدود ۶۰۰۰۰ قبل محل دانشگاه و دانشکده پزشکی بوده است عرض سپاسگزاری نموده و موفقیت مسئولین محترم را در اجرای اوامر معظم آنها از درگاه ایزدی مسئلت نمایم.

این مرکز که شامل دانشکده پزشکی و مرکز آموزش پیرایشگی و کتابخانه مرکزی میباشد و اداری سالنهای کنفرانس علمی بنظر تشکیل کنفرانسهای پزشکی جهانی و سایر کنفرانسهای بین المللی خواهد بود که در نوع خود دردنیای بی نظیر و برای اولین بار است که در ایران همچو تأسیساتی بنا خواهد شد بیمارستان پزشکی که شامل بیمارستان عمومی - بیمارستان اطفال -

بیمارستان زنان - بیمارستان سوختگی - بیمارستان بیماریهای مزمن - بیمارستان توانبخشی - بیمارستان سرطان و بالاخره بیمارستان قلب با جمعاً ۱۱۰۰ تخت خواهد بود که هر کدام از ساختمانهای این بیمارستان با الیام و استفاده از سبک معماریهای ایرانی و آذربایجانی بمنظور احیاء و زنده کردن معاریهای سنتی کشور بنا خواهد

شد زمین مورد نظر برای این مرکز ۷۰ هزار متر مربع از زمینهای جوار قلعه ربع رشیدی تأمین شد هاست و با توجه به محوطه بزرگ این مرکز یک سیستم انتقالی بسیار مدرن داخلی برای بیماران پیش بینی شده است نقشه های فاز اول این مجموعه با تمام رسیده و ساختمان آن در آبان ماه سال آینده به مناقصه گذارده خواهد شد که با انجام این پروژه عظیم منطقه بزرگ آذربایجان شرقی - غربی و کردستان از نظر کم بود بیمارستان تاحدی تأمین خواهد شد.

همکاران گرامی شهر قهرمان پرور تبریز خاطرهای شومیهی را که مزدوران اجنبی و خائنان بی وطن بوجود آورده بودند و با اراده بولادین ناجی بزرگ آذربایجان به صبح روشن و نیکبختی انجامید هرگز فراموش نمی کند و گواهد صادق احساسات ملی و میهنی هر فرد آذربایجانی الهامی است که از شبهای تبریز اثر استاد ارجمند جناب بسیج خلخالی از کتاب لاله های قافلانکوه خودش بیان می کند:

یکسال شهر ما همه شب زنده دار بود
در زیر بار محنت و جور و فشار بود
چون طفل مام گمشده چشم انتظار بود
یکسال شهر ما همه شب اشکبار بود
زیرا بدم مکر اجانب دچار بود
غافل که این دیار فنا نا پذیر را
آزادگان پاکدل نره شیر را
نتوان بدم و دانه تزویر رام کرد
وین صید را به حیل و افسون بدم کرد
(احسنت)

پیش آمد ناگوار و تأسف آور اخیر تبریز حاجت به توضیح نیست که مانند موج زودگذری در مقابل صخره محکم مردم قهرمان تبریز که کوچکترین اثر و خللی در ارکان آن ندارد و تبریز قهرمان نبرودر طول تاریخ پرافتخار وطن همواره در برابر دسیسه ها و اقدامات ضد ملی پیشگام و فداکار بوده که مشروطیت ایران یکی از مظاہر آن است مسلماً مردم قهرمان تبریز این قبیل اعمال کودکانه را محکوم می کنند و در برابر مواهب بیکران و نعمتهای بیشماری که در پرتو رهبریهای دایمانه شاهنشاه آریامهر همانند سایر نیاکان وطن بهره مند گردیده اند مردم بیدار دل تبریز در مکتب حوادث و جزر و مد طوفانهای تاریخ پرافتخار وطن آنچنان به درجه اجتهاد رسیده اند که ریشه و منشاء هر گونه نواهای شوم و تجریکات خائنانه ضد ملی را می شناسند و محکوم می کنند و بهترین نشانه آن استواری عزم و متانت مردم آن است که در موج خشونت اخیر و

آتشی که حسودان پیشرفت مملکت بر افروخته بودند نهایت هوشیاری و بیداری بخرج داده اند و از وقوع یک حادثه شوم که توطئه چینان بدان منظور طرح ریزی کرده بودند جلوگیری کرده و آنرا محکوم و طرد نمودند و ثابت کردند که بیگانگان نمی توانند مانند نیم قرن پیش با خلق یک حادثه دست تجاوز به هستی آنها دراز کنند در خاتمه از دولت محترم تقاضا میشود با بررسی کامل مسببین را به مردم ایران معرفی کنند و بجزای قانونی خود برسانند. بقیه وقتم را به جناب آقای بهنیا و گذار می کنم. (احسنت)

نایب رئیس - آقای بهنیا تشریف بیاورید.
علی بهنیا - جناب رئیس، همکاران گرامی - نمایندگان محترم دولت، با تشکر از جناب مهندس جوادی که قسمتی از وقت سخنرانی خودشان را به بنده واگذار فرمودند در انجام نظر عده ای از دوستان بعرض مطالبی ببادرت میورزم:

چشم عاشق نتوان بست که معشوق نبیند
نای بلبل نتوان دوخت که برگل نسراید
بطوریکه آگاهی دارید فردا سوم اسفند سالروز قیام تاریخی بنیانگذار ایران نوین اعلیحضرت رضاشاه کبیر است. (صحیح است)

صد شکر بدرگاه حق حی قدیر است
کا و صاحب و بخشنده دیهیم و سرپرست
شاهی که رهانید وطن را ز مصائب
سردار وطن خواه، رضاشاه کبیر است
(احسنت)

از حیل و رو به نهرایم ازیرا
شمشیر وطن آخته اندر کف شیر است
(احسنت، احسنت)
زین به چه سعادت که در این پهنه گیتی
فرمانبر شاهیم که بی مثل و نظیر است
(آفرین - احسنت)

حکایت مسلم تاریخ پرافتخار ماست که هر موقع کشور ما بعللی راه سراشیب می پیماید و بمرز سقوط میرسد با اراده خداوند بزرگ سرداری نامدار از نقطه ای از ایران زمین قد مردانگی بر میافزاید و بیاری خدای متعال میهن عزیز ما را از پرتگاه نیستی نجات میدهد.

روز سوم اسفند ۱۳۴۶ شاهنشاهی یکی از این روزهای پرافتخار و یکی از آن قیامهای تاریخی در ایران بود قبل از کودتای سوم اسفند کشوری داشتیم در حال سقوط دولتی داشتیم ضعیف و آرتشی داشتیم ناتوان آنروز ابر قدرتها

مملکت ما را بدو منطقه نفوذ تقسیم کردند و قسمتی از کویر و شهرهای حاشیه آن را بمردم ایران باقی گذاشتند ایران عزیز عرصه قدرت نمائی و تاخت و تاز بیگانگان بود که ناگاه سردار وطن خواه و مردی توانا با عزمی راسخ از دیار مازندران برخاست و در رأس قوای قزاق روی بیابخت خواب آلود نهاد و شبانه وارد تهران شده و همه نقاط حساس را تحت نظر نیروی تحت فرماندهی خود گرفته و نخستین اعلامیه خود را که نشانگر قدرت ذاتی و نهایت حس وطن خواهی بود صادر نمود. آنگاه بیدزنگ با اصلاحات اساسی اهتمام فرمود از آنجمله:

تشکیل ارتش واحد و ایجاد نیروهای دریائی و هوائی لغو کاپیتولاسیون یعنی قضاوت کنسولی که مقررات ننگین برای ملت ایران بود - ازین بردن ملوک الطوائفی - ایجاد دانشگاه تهران توسعه دامنه علم و دانش در سرتاسر کشور - اعزام جوانان تشنه تحصیل باروی جهت کسب علوم و فنون امروزی - ایجاد راه آهن سرتاسری - بسط امنیت کم نظیر - فراهم آوردن موجبات سرفرازی ملت در دنیا و مخصوصاً تربیت فسرزند و الاتیسار خود و لیعهد وقت شاهنشاه آریامهر که امروز تعقیب خدمات پدر نامدار خود ملت خود را رهبری و بسر منزل تمدن بزرگ رهبری میفرمایند من در اینجا بنام ملت ایران بروح پرتوچ اعلیحضرت رضاشاه کبیر درود میفرستم و سعادت و سلامت و توفیق خدمتگزاری فرزند نامدارش شاهنشاه آریامهر را نسبت بعین عزیز از درگاه حضرت احدیت مسئلت مینمایم. (احسنت)

اما مطلبی دیگر:
بطوریکه میدانید در دوران قبل از ظهور پهلوی که ایران در نابسامانی خاصی بسر میبرد استعمار با کشور ایران و ملت ایران کاری نداشت چه هر چه دلشان میخواست انجام میدادند و هر نظری داشتند بدون مقاومت بدولتهای ضعیف قاچاریه تحمیل میکردند زیرا حکومت ما ضعیف و ناتوان بود و پشتوانه اش که ارتش ما باشد قدرتی نداشت (قاسم زاده سابق هسستم آقای بهنیا) عباس میزرائی و چند نفر از نمایندگان) وضع سابق را میگویند و صحیح هم میفرمایند - آقای قاسم زاده سخن را سراسر ای خداوندین - میاور سخن در میان سخن (احسنت - احسنت). بلی استعمار با ملت و مملکت ضعیف و بی اراده کاری نداشت چون خود فاعل مایشاء بودند.

اما امروز همان استعمار که کشور ما را قوی و آرتش ما را بسیار نیرومند و شاهنشاه ما را با عزمی استوار می بیند و مخصوصاً می شنود که شاهنشاه ما به دفعات فرموده اند که در

صورت لزوم با چنگ و دندان از تمامیت ارضی خود دفاع خواهم نمود و امروز که می بیند کشور ما چهار اسبه بسوی تمدن بزرگ میتازد و امروز که می بیند مظهر قدرت و وحدت و سربقای ایران یعنی شهروار دادگر ما با در دست داشتن پرچم انقلاب پیشاپیش ملت ما قدمهای مؤثری بر میدارند بر حسب خصلت رذیله خود بهر در و تخته ای دست میزنند و ساکت نمی نشیندیش از همه از ما کسبیم اسلامی صحبت میکنند.

آخر در کجای قرآن و کدام مقررات اسلام اجازه داده شده. بناهای تاریخی را ازین ببرند بانکها را با تاش بکشند و تجارت شهر بزرگی را دچار نابسامانی کنند؟ کجای قرآن جایز دانسته موجبات خسارت مسلمانان را فراهم کنند. کجای اسلام امکان داده مراکز علمی را با تاش کشیده و اسباب بدیختی جوانان را فراهم کنند؟ در کجای قرآن مجید آمده است که مسلمانان نقاب در صورت و چماق بدست این سواآتسو هیاو کنند؟ مردم را از کار باز دارند. حادثه اخیر بوقوع پیوسته در تبریز آن شهر قهرمان و قهرمان پرور و آنهم ضرر و زیان حاصله واقعاً تأسف آور است آذربایجان مخصوصاً شهر تبریز ستاد بزرگ مشروطیت و آذربایجان پاسداران جانباز تاج و تخت کیان و استقلال و عظمت ایران هستند (صحیح است - احسنت) مردم آذربایجان شاهنشاه خود را از چشمان خود بیشتر دوست میدارند و بیایران عزیز میهن باستانی و کنونی خود عشق میورزند (صحیح است). مسلماً مردم شاهدوست و میهن پرست و قهرمان گریز این چنین اعمال ناشایست را که بر شهر آنان گذاشته مانند همیشه محکوم میکنند و بر استعمار و استعمارگران لعنتها میفرستند.

حجتی - همه ملت ایران از این وقایع ناراحت و منزجرند.

بهنیا - از شهریور ۲۰ تا ۲۵ مرداد تا بحال در حدود پنجاه هزار نفر برای موجودیت ایران شهید داده است و این نمایانگر احساسات پاک شاهدوستی و میهن پرستی مردم آذربایجان است حال استعمار هر چه میخواهد و خائنین فریب خورده و از این سو و آن سو آمده از هر کجا الهام میگیرند باید بدانند شب پره گر وصل آفتاب نخواهد رونق بازار آفتاب نگاهد. (احسنت).

بدخواهان ملت ایران احیاناً اگر امروز از دست قانون بگریزند باید بدانند فردائی هست. و بحکم امروز نخبه علی افواهم و تکلمنا ایدیه و تشهد ارجلهم

بما کاناویکسون، در پیشگاه عدم الهی محکوم خواهند شد و یکفر اعمال ناشایست خود خواهند رسید من از مفصل این قصه مجملی گفتیم تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل متشکرم. (احسنت - احسنت)

نایب رئیس - آقای دانشی تشریف بیاورید. دانشی - جناب آقای رئیس همکاران ارجمند درست شاید یکسال پیش بود که اندیشمندان و فرزنانگان از گوشه و کنار جهان در نقطه ای گرد آمدند و دربارهٔ دموکراسی و مفهوم و حدود آن به بحث و تبادل نظر پرداختند قطعاً در خاتمه این کنفرانس هم این خبر را در روزنامه ها و مجلات مطالعه فرمودید که این گروه اندیشمند میخواستند بطور متفق القول، مفهوم عام و گسترده ای که شمول زیادی داشته باشد پیدا کنند پس آن چه زا که در اندیشه اندیشمندان چه در گذشته و چه در حال می گذرد این است که دموکراسی اگر چنان دارای مفهوم گسترده و شمول عامی نیست ولی دارای حدود و ثغور و ابعاد و پایه هائی است دانشمندان میگویند همان طور که زیبایی در مقیاسی نمی گنجد و هر کسی از زیبایی برداشت خاصی دارد و هر کسی از نقطه دید خودش معیارهایی برای زیبایی قابل است و بقول معروف وقتی که مجنون را مخاطب قرار دادند که به دنبال سیاه چرده ای چون لیلی دویدن یعنی چه؟ گفت که این ضرب المثل و حتی در ادبیات فارسی هم آمد که لیلی را باید از دریچه چشم مجنون مشاهده کرد یا بقول آن شاعر عرب که می گوید:

... یلونونی فی حب لیلی اقاری اخی و این عمی و این خالی و خالیا.

دربارهٔ دوستی با لیلی همه نزدیکان من، مرا ملامت می کنند برادر، برادرزادگانم، دانی ها و دانی زادگانم همه و همه مرا ملامت می کنند اومیگویند که بیائید ولیلی مرا مشاهده کنید و ببینید برداشتی که من از لیلی دارم ببینید تا به درد من اگر مبتلا شدید، همدرد من باشید. همان طور که عرض کردم زیبایی دارای معیار و مقیاس خاصی نیست دموکراسی هم شمول گسترده و بازی نمی تواند داشته باشد اما در علم زیبا شناسی معیارها و حدودی هم برای زیبایی قائل هستند. در دموکراسی هم حدود و ارکانی برای دموکراسی قائلند یکی از ارکان دموکراسی حفظ آب و خاک جامعه ای است که در قطعه زمین و یاد رسافتی از زمین زندگی می کنند، محفوظ بودن آب و خاک مردی

که در گوشه ای از جهان زندگی می کنند در اصول اولیه و در اساس ابتدائی دموکراسی است مال و اموال و شخصیت این ها حق هرانسان زنده ای است که در جهان امروز زندگی می کند و ناظر بر این حقوق ملت های آزاد، ملت هائی که به دموکراسی پای بند هستند، سازمان ملل متحد را قرار داده اند تا این نظارت بر حقوق و نظارت بر آب و خاک را، آن مرجع بین المللی داشته باشد و باز در معنای دموکراسی معاندت و معاضدت هم آمده است که مردم آزاد جهان به هنگام بروز حوادث و اتفاقات بهمدیگر یاری و مدد میدهند این مقدمه را که عرض کردم دوستان ارجمند و همکاران گرامی بدانند که در گوشه و کنار جهان امروز حوادثی به وقوع می پیوندد و اتفاقاتی می افتد که این اتفاقات حدود و حقوق سرزمین های مردمی که حق خاک و حق زندگی و حق آزادی دارند پایمال میشود به اصطلاح روزنامه نگاران، شاخ آفریقا مورد حمله و تجاوز و تعدی گروهی قرار گرفته که هیچگونه مسؤلیتی جز تجاوز که آن هم - اگر مسؤلیت به حسابش بیاوریم مسؤلیت نیست، تجاوز به حق مردم زنده و آزاد دیگر، تجاوز به آب و خاک مردم، دیگر مردم آزاد جهان و مردم طالب آزادی و دموکراسی این عصر، اینگونه تجاوزات و اینگونه تعدیات را نمی تواند قبول کند و بپذیرد بنابراین قدرت های متجاوز می که در شاخ آفریقا چنگال می اندازند و مردم محرومی که میخواهند در فضای آزادی تنفس کنند و نفس بکشند، مردم آزادی که طالب استقلال و حاکمیت بر اراضی مملکت خودشان هستند با نیروی متجاوز دیگران با آنها تجاوز میکنند، افکار دنیای امروز، این حرکات و این تجاوزات را محکوم میکند. (صحیح است) بنا بر این ملت ایران که ملت آزادی است و پای بنده دموکراسی و آزادی، این حرکت و این تجاوز را محکوم میکند بهمین دلیل است وقتی که ندای آزادی خواهی ملت ایران بلند میشود و وقتی که ملتی از ملت ایران استمداد می نماید، ملت ایران در محدودهٔ وظایف بشری و انسانی خود با ارسال کمک بسویله جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران، مردم آزادی خواه و طالب دموکراسی ایران را و مردمی که عرض کردم یکی از مسائل دموکراسی معاونت و معاضدت است کمک میکند ولی ملت ایران را متهم میکنند و در روزنامه هاشان بملت ایران می تازند. عجب! درست همین سخن را وزیر امور خارجه ما در مصاحبه اش بان اشاره کرد. و گفت که چطور متجاوز کوپائی، وجود ارتش بیگانه، وجود ارتش کوبا با کومانندوهای کوپائی و امثال اینها تجاوز نیست ولی کمک انسانی جمعیت

شیر و خورشید سرخ ایران در محدودهٔ وظایف بین المللی که این جمعیت دارد تجاوز است؟ بهمین جهت مجلس شورای ملی ایران قطع رابطه سیاسی کشورمان را با کشور کنیا تقدیس میکند (صحیح است) و ارج می نهد. این یک اقدام آزادی خواهانه میباشد که تحت رهبریهای خردمندانه شاهنشاه آریاسهر است و نکته دیگر این است که خانها و آقایان محترم در شاخ آفریقا ارتشهایی نفوذ میکنند برای حمله با استقلال ملتها، در شاخ آفریقا نیروهای متجاوز با استقلال یک مملکت تجاوز میکنند ولی در صحنه های دیگر حيله و فکر و خدعه و دسیسه و توطئه بوجود میآید. چگونه است که توطئه و دسیسه و حيله و تجاوز و استفاده از نیروی نظامی برای دیگران جایز است، اما کمک انسانی برای یک ملت آزادی خواه دموکرات جایز نیست؟ بهوش باشیم، اسلحه استعمار در نقاط مختلف و در زمانهای مختلف فرق میکنند. استعمار در شاخ آفریقا با اسلحه متوسل شده، به نیروی تانک و ارتش اما در کشورهای دیگر بخدعه و نیرنگ و دسیسه متوسل میشود. و یکی از جاهائی که بگمان خام خودش و بگمان ناقص خودش با نیرنگ و دسیسه مورد حمله قرار داده است کشور ماست. این سؤال نه فقط برای من مطرح است، بلکه برای ملت ایران مطرح است. چطور وقتی که ما حاکمیت بر منابع نفتی خودمان نداشتیم، چطور وقتی که چهل ویسواد و ناتوانی و بیماری در کشور ما حکومت میکرد، چطور وقتی که ما یک ملت عقب افتاده بی رمق بودیم استعمار برای ما دلسوزی نمیکرد و بفکر آزادی و دموکراسی برای ما نبود اما حال بفکر آزادی و دموکراسی برای ما است؟!؟

چطور دانشجوی کوپائی برای ملت ایران اشک تمساح میریزد و چطور آن خارجی در کشورهای دیگر برای ملت ایران دلسوزی میکند؟ مردم ایران بهوش باشید. استعمار بایک نیروی دیگر وارد معرکه شده است. آنهایی که بدین معتقد نبودند، آنهایی که دین و مذهب را تریاک جامعه میدانستند، ایون برای جامعه میدانستند آنهایی که اولین هدفشان مبارزه با دین و روحانیت بود اکنون بلباس روحانیت و دینی درآمده اند و برای مافوقه های متعدد دینی درست میکنند. خواهان اسلام مارکسیستی هستند این لباس استعمار است، روحانیت آگاه و بیدار ایران باین دسیسه ها واقف است و این دسیسه ها را محکوم میکند. (صحیح است) در یک جامعه و در یک خانواده اختلاف نظر هائی جزئی

پیش میایدیک نماینده مجلس با لحن تند ممکن است یکی از مسائل اجتماعی را بیان کند اما بیانش از روی وطن خواهی و از روی عشق و علاقه به میهن است (صحیح است) اظهار گله های داخلی نباید میدانی باشد برای توطئه ها و دسیسه های خارجی. (صحیح است) ما باید بیهوش باشیم و آگاه باشیم و دست هم و با نیروی هم استفاده از اندیشه هم استعمار را بکویم و در مسائل داخلی خودمان همانطور که رهبر اندیشمندان فرمودند انتقاد کنیم . حرف بزنیم و نواقص را بگوئیم و راه حل ها را هم بیان کنیم . نباید بصورتی در بیائیم که آهسته و در گوش هم وقایع مفتضحانه ای که دیگران بوجود میآورند بعنوان حوادث بسیار مهمی که الان مملکت را زیرورو میکنند بیان کنیم، نه ملت ایران رشید، باشد که هستید. آگاه باشید، مردم ایران، که هستید، استعمار در لباسهای مختلف تجلی میکند. شیطان است و بقول معروف، الشیطان متشکل باشکال مختلفه بشکلهای مختلف این شیطان بیرون میآید . مات ایران با شیطان خارجی و استعمار مبارزه میکند همگام هم و با هم . روحانیت ایران هم وظیفه اش ارشاد و هدایت و تنویر افکار عمومی و بالا بردن سطح معرفت دینی مردم است هیچگاه روحانیت نگفته است که اموال عمومی را غارت کنید این برخلاف آئین مقدس اسلام است این برخلاف آئین بتعالی دین مبین اسلام است . روحانیت ایران این آشوب ها و اغتشاشات را محکوم میکند چون در این آشوبها همانطور که گفتم دستهای خارجی و عوامل خارجی وجود دارد . مسلمان کسی است که مسلمان دیگر از دست و زبان و فکرو اندیشه اش آسوده باشد غارت کردن اموال عمومی از آئین اسلام بدور است (صحیح است) همانطور که دوستان عزیز و ارجمند من فرمودند فردا سوم اسفند ماه و آغاز تحول ایران نوین و نوانست. این دگرگونی از مثل فردائی بر سنه ۱۲۹۹ آغاز شد، بدبخت بودیم، همان چیزی که استعمار میخواست بودیم ، گرفتار بودیم و هیچ چیزی نداشتیم، همان چیزی که استعمار میخواست ولی نزدی قد علم کرد و پایه های تمدن و ترقی و پیشرفت ما را بنانها و این ترقی و تعالی و پیشرفت عهده دار صیانت و پاسداری بعهد فرزند رشید آن سردار بزرگ محمد رضا شاه پهلوی واگذار شد (صحیح است) . ایرانیان پاپس میدارند زحمات رضاشاه کبیر را و درود میفرستند بروخ آن سردار بزرگ و بر تعظیم فرود میآورند در برابر فرزند رشیدش مثل شاهنشاه آریامهر (صحیح است) . در آرزو و در امیدند ، در آرزو امید زبان لال باد، به یقین برای مشاهده و دستیابی به تمدن بزرگ ایران (انشاء الله) متشکر (احسن - احسن)

۳- تقدیم سؤال بوسیله آقای پردلی از وزارت نیرو .
 نایب رئیس - آقای پردلی فرمایشی دارید بفرمائید .
 پردلی - سؤالی است از وزارت نیرو که تقدیم میکنم نایب رئیس - سؤال بدولت ابلاغ میشود .
 ۴- تصویب صورت جلسه روز سه شنبه (۲۵) بهمن ماه ۲۵۳۹ .
 نایب رئیس - وارد دستور میشویم نسبت به صورت جلسه سه شنبه ۲۵ بهمن ماه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود .
 ۵- تقدیم لایحه « حفظ و بهبود نژادهای اصیل اسب » بوسیله آقای عبدالله منصور معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی .
 نایب رئیس - آقای منصور بفرمائید .
 منصور (معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی) - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست و جنابان نمایندگان محترم لایحه حفظ و بهبود نژادهای اصیل اسب را تقدیم میکنم و تقاضای بررسی و تصویب آنرا دارم .
 نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .
 ۶- تقدیم « آئین نامه اجرائی قایون تعیین تکلیف وضع استخدامی کارکنان مدارس غیر دولتی مشمول فرمان آموزش رایگان مصوب ۱۹ ارداد ماه ۲۵۳۹ » بوسیله آقای غلامعلی توسلی معاون وزارت آموزش و پرورش .
 نایب رئیس - آقای توسلی بفرمائید .
 توسلی (معاون وزارت آموزش و پرورش) - با اجازه مقام محترم ریاست در اجرای قایون تعیین تکلیف وضع استخدامی کارکنان مدارس غیر دولتی مشمول فرمان آموزش رایگان مصوب ۱۹/۵/۳۹ آئین نامه اجرائی قایون مذکور را برای طرح در کمیسیونهای مربوط مجامعین بضمیمه تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم .
 نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .
 ۷- تقدیم لایحه مربوط به پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره ایجاد و بهره برداری از دو نیروگاه هسته ای بوسیله آقای غلامعلی مهابادی معاون وزارت نیرو .
 نایب رئیس - آقای مهابادی بفرمائید .
 غلامعلی مهابادی (معاون وزارت نیرو) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم بمنظور ایجاد و بهره برداری از دو نیروگاه هسته ای پروتکلی در تاریخ ۲۴

مهرماه ۲۵۳۹ بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه در تهران بامضاء رسیده اینک با تقدیم متون فارسی و فرانسه پروتکل مزبور تقاضای رسیدگی و تصویب آن را دارد .
 نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .
 ۸- تقدیم لایحه الحاق یک تبصره بماده ۲۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بوسیله تیمسار سبهد باقر کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
 نایب رئیس - تیمسار سبهد کاتوزیان بفرمائید .
 تیمسار سبهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم لایحه الحاق یک تبصره بماده ۲۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی جهت بررسی و تصویب تقدیم میدارد .
 نایب رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .
 ۹- اعلام وصول و تصویب فوریت لایحه قانون عفو محکومین بمناسبت یکصدمین سالگرد زاد روز اعلیحضرت رضا شاه کبیر سردودمان شاهنشاهی پهلوی از مجلس سنا .
 نایب رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است قرائت میشود .
 (بشرح زیر خوانده شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی
 گزارش از کمیسیون شماره ۳ (دادگستری و استخدام) درقبال لایحه شماره ۱۱۱۳۹۸ مورخ ۲۲/۱۱/۳۹ دولت راجع به عفو محکومین بمناسبت یکصدمین سالگرد زادروز اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردودمان شاهنشاهی پهلوی در جلسه روز دوشنبه اول اسفندماه ۲۵۳۹ مطرح گردید و برای آن پیشنهاد فوریت شد که ابتدا فوریت و سپس لایحه مزبور با اصلاحاتی بتصویب مجلس سناریسد . اینک لایحه فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .
 رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
 لایحه قانون عفو محکومین بمناسبت یکصدمین سالگرد زادروز اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردودمان شاهنشاهی پهلوی ماده ۴ - بمناسبت یکصدمین سالگرد زادروز اعلیحضرت رضاشاه کبیر سردودمان شاهنشاهی پهلوی بنیانگذار ایران نو کسانی که احکام محکومیت آنها تا تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون از دادگاههای دادگستری صادر و قطعی شده و در حال اجرا باشد یا

حکم مذکور تا پایان سال ۲۵۳۷ شاهنشاهی بحال اجراء درآید بنحویز مورد عفو قرار میگیرند :
 ۱ - مجازات محکومین به حبس دائم در صورت نبودن شاکی یا مدعی خصوصی و یا گذشت آنان بده سال و در صورت عدم گذشت به پانزده سال حبس جنائی درجه یک تبدیل میشود .
 ۲ - مجازات محکومین به حبس های جنائی در صورت نبودن شاکی یا مدعی خصوصی و یا گذشت آنان نصف و در صورت عدم گذشت آن بخشوده میشود .
 ۳ - مجازات محکومین به حبسهای جنحه ای و یا حبس در دارالتأدیب بیش از سه ماه در صورت نبودن شاکی یا مدعی خصوصی یا گذشت آنان پ و در صورت عدم گذشت آن بخشوده میشود .
 ۴ - مجازات اقامت اجباری برطبق تبصره اصلاحی ذیل ماده ۱۷۳ قانون مجازات عمومی بشرط اجرای حکم حبس کلا بخشوده میشود .
 ۵ - مجازات حبس جنحه ای و یا حبس در دارالتأدیب تا سه ماه کلا و جزای نقدی اعم از اصلی و یا تکمیلی تا مبلغ یکصد هزار ریال بخشوده میشود ولو حکم حبس یا جزای نقدی در حال اجراء نباشد .
 ۶ - کسانی که قبلا از قانون عفو عادی و یا قانون عفو و بخشودگی قسمتی از مجازات محکومین بمناسبت جشن دوهزار و پانصد ساله بنیانگذاری شاهنشاهی ایران و یا قانون عفو و بخشودگی زندانیان بمناسبت بزرگداشت نیم قرن شاهنشاهی پهلوی استفاده کرده اند با توجه به حکم اصلی مجازات تا میزان مندرج در این قانون و با رعایت شرایط آن بخشوده میشوند .
 ماده ۲ - جرائم و محکومیت های زیر از شمول مقررات فوق مستثنی هستند :
 الف - محکومین جنائی با اعمال ماده ۲۵ قانون مجازات عمومی .
 ب - جرائم موضوع مواد ۲۲۳ و ۲۲۶ و ۲۲۷ و ۲۳۰ قانون مجازات عمومی - اختلاس و ارتشاء - جرم موضوع ماده ۲ قانون تشدید مجازات رانندگان - محکومیت های مستند بماده ۱۸ قانون مربوط به امور پزشکی و داروئی یا جرائم موضوع مواد ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی - محکومیت های مستند به قوانین راجع به گرافروشی و احتکار - وارد کردن یا ساختن مواد مخدر از هر نوع - محکومیت های مستند به لایحه قانونی راجع به مجازات پاشیدن اسید - ماده واحده تشدید مجازات رانندگان متخلف - قانون تشدید مجازات

ربایندگان اشخاص .

ماده ۴ - وزارت جنگ میتواند در مورد محکومین دادگاههای نظامی که تا تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون بموجب احکام قطعی محکومیت حاصل نموده و حکم در حال اجراء باشد و یا تا پایان سال ۲۰۳۷ بحال اجراء درآید عفو تمام یا قسمتی از مجازات آنان را از پیشگاه مبارک ملوکانه استدعا کند .

ماده ۵ - مقررات این قانون تأثیری در اجرای حکم ضرر و زیان مدعی خصوصی نخواهد داشت .

قانون فوق مشتمل بر چهار ماده در جلسه روز دوشنبه اول اسفندماه دوهزار و پانصد و نی و شش شاهنشاهی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
نایب رئیس - برای این لایحه در مجلس سنا تقاضای فوریت شده است و بایک فوریت بتصویب رسیده فوریت لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای منصوریان فرمایند .

منصوریان - با کسب اجازه از مقام ریاست همکاران عزیز بنده خواستم واقعاً تشکر بکنم از دولت که با تقدیم چنین لایحه‌ای بخصوص بمناسبت سالروز صدمین سال سال میلاد اعلیحضرت رضاشاه کبیر برای عفو آن دسته از کسانی که از لحاظ عمومی و نظم خاص کشور آنچنان زیان وارد نمیشود و آن دسته از سارقین را مثل سارقین با آزار و تشتم و یافروشنندگان مواد مخدر و حتی جرائم رانندگی را معاف از مجازات نکرده‌اند چون جرائمی مثل جرائم رانندگی بنحوی است که اگر دقت شود چنین جرمی صورت پیدا نمیکند و مخصوصاً چنین مرتکبانی باید توجه داشته باشند که حتی در مورد عفو عمومی هم آنها استثناء شده‌اند چون جرمشان از نظر عمومی مورد توجه است بنابراین این لایحه بسیار بسیار جالبی است بنده با تأیید این لایحه و بخصوص فوریت آن که انشاء الله اگر در مجلس شورای ملی هم نمایندگان محترم هم چنان که در مجلس سنا فوریت آن تأیید و تصویب شده ، تصویب شده تلقی فرمایند و در کمیسیون دادگستری مورد رسیدگی قرار بگیرد و گزارش آن تقدیم مجلس بشود و انشاء الله هر چه زودتر بصورت قانون لازم الاجراء درآید تا حدود روزه ۲ اسفند ماه که صدمین سال روز ولادت اعلیحضرت رضاشاه کبیر است بتوان این قانون را اجراء کرد بنده بدین وسیله خواستم تأیید کنم موضوع فوریت این لایحه را ، تشکر می‌کنم (احسنت) .

نایب رئیس - نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بفوریت لایحه رای می‌گیریم خانم‌ها و آقایانی که موافقت خواهش

می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای رسیدگی به کمیسیون‌های مربوط ارجاع میشود .

۱- طرح سؤال آقای محسن پزشکپور از وزارت نیرو و ارجاع به کمیسیون رسیدگی به سؤالات .

نایب رئیس - سؤال آقای پزشکپور از وزارت نیرو مطرح است آقای پزشکپور فرمایند .

پزشکپور - اجازه فرمایید آقای وزیر نیرو قبلاً جواب سؤال را بفرمایند بعداً بنده عرضی خواهم کرد .

نایب رئیس - جناب آقای مهندس توکلی فرمایند .

مهندس توکلی (وزیر نیرو) - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم چون اولین بار است که این افتخار نصیب بنده شده که در مجلس شورای ملی صحبتی داشته باشم صحبت‌ام را با بسم الله الرحمن الرحیم بنام خدا شاهمیهن شروع میکنم امید است همانطور که جناب آقای آموزگار به صراحت و صداقت لهجه معروف شده است تا موقعی که در این پست خدمت میکنم بنده هم صراحت و صداقت لهجه را داشته باشم جنابان آقایان پزشکپور و دکتر عاملی سؤالاتی فرموده بودند که البته ۸ ماه قبل بود و در هر صورت اینک بنده پاسخ خواهم داد .

سؤال اول باین شرح بود :

پیش‌بینی مصرف نیروی برق و تولید برق در آغاز برنامه پنجم چه بوده است و در سالهای برنامه، در سال در زمینه تولید و توزیع نیروی برق مورد نیاز چه اقدامی شده است و در نتیجه ، اگر پیش‌بینی مصرف صحیح نبوده است مسئول این خطا کیست و اگر در امر تولید و توزیع، کار طبق برنامه پیش نرفته است چه مقامی مسئول بوده و میباشد؟

و اینک جواب سؤال اولی : برنامه ریزی صنعت برق در برنامه پنجم

۱- تهیه گزارش توسعه صنعت برق در دوران برنامه پنجم در اواخر سال ۲۰۳۰ و سپس در نیمه دوم سال ۲۰۳۱

مطالعاتی در زمینه برنامه ریزی صنعت برق در برنامه پنجم توسط کمیته‌های مشترک برنامه ریزی انجام گردیده که پایه آن « پیش‌بینی تولید برق طی برنامه پنجم » باتوجه به آخرین اطلاعات جمع‌آوری شده در مورد مصرف کنندگان جدید بویژه صنایع عمده بود. در این مطالعات برآورد قدرت و انرژی برق مورد نیاز کشور و وزارت نیرو به روش‌های متداوله بین‌المللی بصورت کلان و خرد مطالعه و برآورد گردید. براساس پیش‌بینی‌های مذکور

توسعه فیزیکی صنعت برق بشرح زیر برآورد و پیش‌بینی‌های مربوط به سال مذکور توسعه فیزیکی صنعت برق بطرح زیر برآورد و پیش‌بینی‌های مربوط به سال آخر برنامه عمرانی پنجم طی قانون برنامه مذکور در سال ۲۰۳۱ شاهنشاهی بتصویب مجلسین رسید . البته اینجا عده‌هایی است که بنده از ذکر آنها خودداری میکنم و برای استحضار مجلس شورای ملی تقدیم میکنم .

پیش‌بینی

سال	۱	۲	۳
۲۰۳۲	۳۱۳۰	۱۰	۱۹۵۰
۲۰۳۳	۳۵۶۰	۱۲	۲۴۲۰
۲۰۳۴	۴۱۰۰	۱۵	۲۹۷۰
۲۰۳۵	۵۵۰۰	۱۹	۳۸۷۰
۲۰۳۶	۶۲۰۰	۲۵	۴۹۵۰

حد اکثر قدرت
ظرفیت تولیدی
تولید برق
مصرفی ناخالص

سال	۱	۲	۳
۲۰۳۲	۲۷۹۴	۹/۳	۱۸۴۱
۲۰۳۳	۳۲۱۵	۱۱/۲	۲۱۸۶
۲۰۳۴	۳۴۴۹	۱۲/۸	۲۵۷۲
۲۰۳۵	۳۶۸۹	۱۴/۲	۲۹۷۶
۲۰۳۶	۶۰۹۳	۱۷	۳۳۵۶

حد اکثر قدرت
ظرفیت تولیدی
تولید برق
مصرفی ناخالص

تجدید نظر در هدفهای برنامه پنجم عمرانی در سال ۲۰۳۳

بدنبال تجدید نظر کلی که در هدفهای برنامه پنجم عمرانی بعمل آمد مطالعات برنامه ریزی صنعت برق کشور در مردادماه ۲۰۳۳ مورد بررسی مجدد قرار گرفت. اساس این تجدید نظر پیش‌بینی‌های قدرت و انرژی تولیدی برق طبق محاسبات بشرح زیر بوده است که در سال مذکور به تصویب مجلسین رسید :

انرژی تولیدی (میلیون کیلووات ساعت ظرفیت اسمی رشد متوسط سالانه (مگاوات) تولید برق (درصد) پایان برنامه پنجم (۲۰۳۶) ۳۲۸۰۰ ۷۰۰۰ ۲۶/۷

باتوجه به نکاتی که فوقاً به آنها اشاره شد و ارقامی که تا پایان سال جاری قابل حصول میباشد ملاحظه میشود که مطالعات مربوط به پیش‌بینی مصرف و تولید نیروی برق و همچنین برسیهای مربوط به توسعه فیزیکی صنعت برق حتی قبل از شروع برنامه پنجم بصورت واقع بینانه انجام شده و بطور مستمر باتوجه به شرایط جدید توسعه صنعتی و اقتصادی بموقع مورد تجدید نظر قرار گرفته است. ولی بایستی علل خاموشیهای شبکه سراسری برق کشور را در اجرا و زمان بهره‌برداری از واحدهای پیش‌بینی شده برای شبکه مذکور جستجو کرد.

بطور کلی علل فوق‌الذکر را میتوان در سه گروه اصلی و بشرح زیر طبقه‌بندی نمود :

۱- تنگناهای کمبود مصالح و لوازم ساختمانی و مشکلات مربوط به حمل و نقل و راه و هم چنین تراکم کالا در بنادر .

۲- تنگنای نظیر وجود مقررات دست و پاگیر از جمله تشریفات ثبت سفارش و ترخیص کالا .

۳- تنگناهای انسانی نظیر استغناء کادر متخصص

۴- عدم اجرای تعهدات توسط برخی از پیمانکاران مشکلات و مسائلی که فوقاً به آنها اشاره شد موجب گردید که بهره‌برداری برخی از طرحهای مربوط به توسعه برق مخصوصاً در سطح تولید بعهده تعویق افتد و مقایسه آنچه که بایستی طبق برنامه انجام گیرد و آنچه که عملاً تا پایان سال جاری صورت خواهند گرفت گویای واقعیت مذکور میباشد .

نکات مهم دیگری که بایستی در مورد خاموشیهای سال جاری ذکر گردد و بعنوان عواملی برای گسترش ابعاد خاموشیها مورد نظر قرار گیرد عبارتند از :

- نقص فنی واحدهای نیروگاه سد رضاشاه کبیر وعدم توانائی دزبهره برداری کامل از واحدهای مذکور .

- کمبود باران در حوزه‌های آبریز سد محمد رضا شاه پهلوی و بالتجربه عدم امکان استفاده حداکثر از واحدهای تولیدی نیروی این سد .

رشد مصرف در مقابل تأخیر در بهره‌برداری از نیروگاههای در دست ساختمان .

همانطوریکه در گزارش بازرسان کمیسیون شاهنشاهی در مورد رسیدگی به علل بروز کمبود برق عنوان گردیده است برنامه فوق‌الذکر دوبار در طول برنامه پنجم (سالهای ۲۰۳۲ و ۲۰۳۳) مورد تجدید نظر قرار گرفت و براساس برنامه‌های یادشده اقدامات اجرائی مربوطه به گسترش نیروگاهها و خطوط انتقال و توزیع برق شروع گردید. ولی متأسفانه

بدلایی که مشروحاً در گزارش مذکور کمیسیون شاهنشاهی بدان اشاره گردیده است برنامه‌های پیش‌بینی شده نه تنها بموقع شروع نشد بلکه در هنگام اجرا نیز مواجه با تنگناهایی گردید. در مورد مقاماتیکه در این مورد مسؤل بودند باستحضار میرساند، گزارش کمیسیون شاهنشاهی در مورد «تعیین مسؤلیت سازمان‌ها در امر برنامه‌ریزی و اجرای طرحهای مربوط به تأمین برق کشور و مسؤلیتی که بر تکب تخلف و تصور شده‌اند» تهیه و بشرفعرض پیشگاه همایونی رسید. اوامر شاهانه چنین شرفصدور یافت که نتیجه بازرسی‌های کمیسیون شاهنشاهی به هیأت رسیدگی به اعمال خلاف حیثیت و شئون شغلی و اداری نارکنان دولت ارجاع گردد.

سؤال دوم: چون اخیراً بوسیله وزارت نیرو اعلام گردید که بعلت بکارنفتادن توربین‌های آبی سد رضاشاه کبیر میلیاردها ریال خسارت واردآمده است ضمن توضیح دقیق در این مورد مشخص شود که مسؤل مطالعات در این مورد چه مقامات و چه کسانی بوده‌اند و میزان دقیق خسارات چیست؟

برای تعقیب مسؤلان این وضع چه اقدامی شده است و برای تأمین خساراتیکه بملت ایران واردآمده است چه تدبیری اتخاذ گردیده است؟

جواب سؤال دوم: همانطور که استحضار دارند مسؤل مطالعات مربوط به سد رضاشاه کبیر شرکت مهندسی مشاور هارزا بوده‌است که بعلت کوتاهی در انجام مطالعات کافی و بالتبلیجه تأخیر زیاد در بهره‌برداری از سد نیروگاه آن در لیست سیاه قرار گرفته است.

لازم به توضیح است که اغلب اتفاق میافتد با اینکه برای خرید و نصب یک نیروگاه کلیه مقررات مسائل فنی و اقتصادی و تمام جوانب امر مورد توجه دقیق قرار میگردد با این حال به هنگام آزمایش نیروگاه نقائص فنی ابتدائی چشم میخورد که با کمی صرف وقت مرتفع گردیده و بهره‌برداری از واحدها شروع میشود. در مورد نیروگاه سد رضاشاه کبیر نیز گرچه این مطالب صادق است ولی همانطور که فوقاً ذکر شد نظر باینکه تأخیر زیادی در بهره‌برداری از این سد بوقوع پیوست. لذا کمبودهای برق در تابستان سال جاری بوجود آمد.

در مورد تعیین میزان خسارت وارده بایستی متذکر شد گرچه بطور کلی ایجاد خسارت ناشی از قطع برق غیرقابل انکار میباشد ولی تعیین میزان آن کار ساده‌ای نبوده و احتیاج به مطالعات بسیار مفصل و طولانی و پرجرمی دارد.

سؤال سوم: آیا این حادثه موارد مشابهی نیز داشته

است؟ آیا تمام سفارشی‌هایی که در مورد خرید تأسیسات الکتریکی بعمل آمده است با رعایت مقررات متعارف در بازار معاملات جهانی بوده و آیا از نظارت فنی لازم برخوردار بوده است؟

جواب سؤال سوم: همانطوریکه در پاسخ سؤال دوم توضیح داده شد در هنگام آزمایش تجهیزات صنعتی از جمله تأسیسات برق معمولاً نقائص فنی ابتدائی چشم میخورد که متخصصین امر با توجه به چگونگی آن در رفع نقائص مربوطه اقدام مینمایند. در مورد سفارشی‌تجهیزات برقی خاطر نشان مینمایم که اکثر این سفارشات با رعایت مقررات از طریق مناقصه‌های بین‌المللی خریداری میشود و برخی از سفارشات بعلت فوریت و ضرورت با کسب اجازه از هیئت وزیران بصورت ترک مناقصه انجام میگردد. چون در گذشته بهره‌برداری از اغلب طرحهای صنعت برق کشور با تأخیراتی همراه بوده است و ضمناً از نظارت فنی کاملی نیز برخوردار نبوده‌اند نظر به مسؤلیت خطیر و زیربنائی که به عهده وزارت نیرو میباشد لزوم تجدید نظر کلی و اساسی در مدیریت و تشکیلات وزارت نیرو اجتناب ناپذیر بوده بنحویکه با تشکیلات منظم و صحیح همراه با پرسنل متخصص بتوان در کنترل و نظارت و بهره‌برداری بموقع پروژه‌های در دست اقدام توفیق لازم حاصل گردد. تغییر تشکیلات سازمانی وزارت نیرو در دست مطالعه و بررسی کارشناسان است و امیدمیرود پس از تصویب آن به مشکل جذب نیروی انسانی که بایستی نظارت فنی در طرحهای صنعت برق کشور را اعمال نمایند خاتمه داد.

سؤال چهارم: از آنجاکه تأمین نیروی برق همراه با نظم و ترتیب کامل در توزیع از شرایط اولیه و اساسی زندگانی یک جامعه مترقی است و از آنجاکه وزارت نیرو بحکم خاموشی‌های متوالی و بی‌نظمی‌های بسیار در این مورد موفق نبوده‌است توضیح داده شود که برای آینده چه اقدامات اطمینان بخشی انجام گرفته است و بخصوص توضیح داده شود که با توجه به اقدام برای احداث نیروگاههای اتمی برای توزیع نیروی که در این نیروگاهها تولید خواهد شد از هم اکنون چه اقداماتی شده است؟

جواب سؤال چهارم: بطوریکه در بند سوم متذکر گردید تشکیلات وزارت نیرو در دست بررسی کارشناسان میباشد تا با اعمال مدیریت صحیح و انضباط لازم به مشکلات کنونی خاتمه داده شود و تأمین آب و برق مورد نیاز جامعه با یک سیستم نوین و صحیح بطور مداوم عرضه گردد البته برنامه‌های زمان بندی شده که بر اساس آن نیازهای برق کشور در آینده برآورد خواهد شد تهیه و جهت پیگیری‌های

لازم به کمیسیون شاهنشاهی تقدیم گردیده است. وزارت نیرو در شرایط فعلی با توجه به کثرت طرحها و پروژه‌هاییکه بدین منظور در دست اقدام دارد و از طرف دیگر با کمبود شدید متخصصین روبروست نهایت سعی و کوشش خود را مبذول میدارد تا کلیه این پروژه‌ها بر اساس علمی‌ترین و صحیح‌ترین طریق ممکن اجرا گردد.

در زمینه انتقال و توزیع برق تولیدی نیروگاههای اتمی خاطر نشان مینمایم بر اساس جلسات هماهنگی مداومی که مرتباً بین وزارت نیرو و سازمان انرژی اتمی ایران تشکیل میشود موضوع مورد توجه بوده و خطوط انتقال نیروئیکه بایستی قدرت تولیدی نیروگاه اتمی بوشهر را به نقاط مصرف منتقل نماید بررسی و در دست اجرا میباشد. در خاتمه باستحضار میرساند گرچه در زمستان سال ۲۰۳۵ و تابستان گذشته به علل فوق‌الذکر کمبود برق وجود داشت لیکن با کوشش و فعالیت فراوانی که در سال جاری توسط وزارت نیرو بعمل آید عقب‌ماندگی طرحهای در دست ساختمان تا سیر حد امکان جبران شود و ضمناً بمنظور آنکه در تابستان آینده مشکلات تأمین برق تکرار نشود نصب ۱۰۰۰ مگاوات توربین گازی در نیروگاه‌ری در برنامه‌های وزارت نیرو قرار گرفته است که قسمت اعظم آن در تابستان سال آینده مورد بهره‌برداری واقع خواهد شد. بعلاوه باتدوین یک برنامه تعمیراتی نسبت به تعمیر اساسی واحدهای تولید برق در نیمه دوم سال جاری اقدام گردیده تا این واحدها بتوانند در تابستان سال آینده با حداکثر قدرت تولیدی خود به سیستم کمک نمایند.

بدین ترتیب امیدمیرود با نظارت دقیقی که بعمل میآید در آینده دچار خاموشی برق نشویم.

در جهت تأمین برق سالهای آینده نیز اقدامات وسیع و گسترده‌ای در دست اجرا است که اهم آنها عبارتند از:

- نیروگاه بخاری نکادراستان مازندران بظرفیت ۱۷۶ مگاوات.
- نیروگاه بخاری تبریز در استان آذربایجان بظرفیت ۷۷۴ مگاوات.
- نیروگاه بخاری رامین در استان خوزستان بظرفیت ۱۲۶ مگاوات.
- نیروگاه بخاری بندرعباس در استان هرمزگان بظرفیت ۱۲۸ مگاوات.
- نیروگاه بخاری اصفهان بظرفیت ۳۲ مگاوات.

البته قدرت تولیدی نیروگاههای مذکور بکمک خطوط انتقال نیرو و همچنین شبکه‌های توزیع نیرو که بر اساس برنامه‌های زمان بندی شده در دست اجرا است به

نقاط مصرف منتقل خواهند شد و در اختیار مشترکین مختلف قرار خواهد گرفت.

همانطور که ملاحظه فرمودید اقداماتی که در ماه گذشته انجام گرفته و پروژه‌هایی که برنامه‌ریزی شده است بیش از ۶۶۸ پروژه مختلف است و امید است مطابق برنامه زمان بندی شده پیشرفت داشته باشد و برق مطمینی در آینده داشته باشیم با اینکه مشکلات کمتری داشته باشیم اما جناب آقای پزشکپور و جناب آقای دکتر عاملی سؤال دومی هم داشتند که سوال مربوط به وزارت صنایع و معادن و سازمان برنامه بودجه میشود که بنده اقدام بادی پاسخ میکنم.

سؤال اول: از چه تاریخ و به چه سبب مانع شدند تولیدی صنعتی، واحدهای درمانی و دیگر واحدهای وابسته به شبکه اقتصاد ملی دارای ژنراتورهای مخصوص باشند؟

جواب سؤال اول: بر اساس قانون توسعه مؤسسات برق مصوب تیرماه ۲۰۲۴ و قانون سازمان برق ایران مصوب تیرماه ۲۰۲۶ اجازه استفاده از مولدهای برق واحدهای تولیدی صنعتی و درمانی و دیگر واحدهای وابسته به شبکه اقتصاد ملی به وزارت نیرو واگذار شده‌است و مخصوصاً این مجوز در ماده ۵ قانون سازمان برق ایران تصریح گردیده است که دلایل آن بشح زیر توجیه میگردد.

ارزان بودن بهای سوخت نیروگاههای بزرگ نسبت به نیروگاههای ذیلی کوچک. سهولت در سوخت رسانی به نیروگاههای بزرگ با توجه به اشکال پخش سوخت بین نیروگاههای پراکنده کوچک.

وجود توازن بین فرآورده‌های نفتی پالایشگاهها که عدم مصرف سوخت سنگین توسط نیروگاههای بزرگ مسئله لاینحل جمع‌شدن سوخت سنگین را ایجاد و از طرفی بعلت مصرف گازوئیل توسط دیزل ژنراتورها کمبود گازوئیل بوجود میآورد.

حفاظت محیط زیست: زیرا نیروگاههای پراکنده کوچک هوا را بیشتر از نیروگاههای بزرگ آلوده میکنند.

احتیاج به سرمایه‌گذاری بیشتر: زیرا واحدهای کوچک بعلت عدم همزمانی مصرف مورد استفاده هر کدام حدود دو تا سه برابر نیروگاههای بزرگ احتیاج به سرمایه‌گذاری دارند.

توسعه سیستم برق بر اساس ژنراتورهای کوچک بعنوان منبع اصلی تولید برق منطقی نبوده و در هیچیک از کشورهای

پیشرفته دنیا بان عمل نمی‌شود.
سؤال دوم: با آنکه مجهز بودن واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی و درمانی و ساختمانی آنهم در ابعاد وسیع گذشته از جنبه اقتصادی آن از ضرورت‌های امنیت ملی در شرایط اضطراری است آیا این مورد در روشهای طرح و اجرای برنامه‌ها اعمال گردیده است یا نه و هرگاه جزاین است سبب این عدم توجه چه میباشد و مسئولین آن چه کسانی هستند؟

جواب سؤال دوم: بمنظور جلوگیری از هرگونه وقفه احتمالی و حوادث ناگوار و با توجه به لزوم برق اضطراری برای برخی از مصرف کنندگان که قطع برق برای آنها زیانهای حیاتی دارد مانند:
اطاق عمل بیمارستانها

تجهیزات حساس نظامی در پادگانها
کارخانجات ذوب فلز و مواد شیمیائی که قطع برق موجب انجماد مواد در لوله‌ها میشود.

رادیو و تلویزیون و دستگاهها مخبراتی و بطور کلی در موارد درمانی و بعضی از مواردیکه اضطراری تلقی میشوند در صورت تقاضای واحدهای مربوطه در ابعاد محدود اجازه استفاده از مولدهای اضطراری داده میشود که چنانچه مبادرت به نصب آن نمودند قصور از جانب صاحبان آنها میباشد ولی باید خاطر نشان ساخت بعلت شرایط زمانی در آن هنگام اجازه استفاده از مولدهای اختصاصی در ابعاد وسیع منطقی بنظر نمی‌رسید بدین دلیل که اولاً چون اضافه تولید وجود داشته مسئولین امر چنین تشخیص داده‌اند که بمنظور صرفه‌جویی در امر تولید و صلاح دید بخش صنعتی و تولیدی از سیستم شبکه سراسری استفاده نمایند ثانیاً ایجاد واحدهای اختصاصی در ابعاد وسیع توسط صاحبان بخشهای صنعتی و تولیدی از لحاظ هزینه تولید و نیز از نظر سرمایه‌گذاری مقرون بصرفه نبوده است.

در اینجا لازم است برای تشریح موضوع به محاسن شبکه سراسری اشاره شود:

در صورتیکه تأمین برق توسط سیستم بهم پیوسته انجام پذیرد قدرت ذخیره کمتری نسبت به سیستمهای پراکنده مورد نیاز خواهد بود و بدین ترتیب صرفه‌جویی قابل توجهی در امر سرمایه‌گذاری بعمل می‌آید.
وجود شبکه سراسری این امکان را میدهد که در هر نقطه نیروگاهی که نوع تولید آن اقتصادی تر باشد بوجود آید مثلاً نیروگاه نکا بنا بر همان مقتضیات فنی و دسترسی به

سوخت گاز سرخس و آب دریای مازندران پس از مطالعات بسیار در نزدیک دهکده نکا در نظر گرفته شده است در حالیکه مصارف عمده مهمتی کشور در مناطقی قرار دارند که استفاده از این امکانات کمتر میسر است و ناچاراً میبایستی این نیروگاهها با خطوط انتقال به نقاط مصرف وصل شوند و یا محل نیروگاههای اتمی و فسیلی بلحاظ مسائل محیط زیست و تأمین سوخت نمیتواند در جنب مراکز مصرف باشند که در اینصورت ایجاد شبکه سراسری الزامی است انتقال انرژی برق با ولتاژهای بالا خود موجب تقلیل تلفات شبکه‌های برق شده و به اقتصاد ملی کمک مینماید.

باید دانست که مجهز بودن واحدهای مختلف در ابعاد وسیع به ژنراتورهای اختصاصی (غیر اضطراری) نه تنها از ضرورت‌های امنیت ملی نمیشد بلکه از نظر امنیتی مسائل و مشکلاتی را بار می‌آورد که در شبکه سراسری چنین نیست و خطوط انتقال طوری طراحی میشود که قطع یک خط موجب قطع کامل برق نگردد و بقیه خطوط انتقال میتواند از مسیرهای دیگر بار آن را تحمل نمایند و علاوه خطوط انتقال نیرو میتوانند در هر دو جهت بار را منتقل نمایند. در اجرای این اهداف اقدامات اساسی در طول برنامه‌های گذشته در جهت ایجاد سیستم بهم پیوسته برق معمول گردیده لکن پیش‌بینی میگردد رسیدن به شبکه مورد نظر که کاملاً از هر جهت مورد اطمینان باشد در اواخر برنامه هفتم عملی گردد که در آنصورت علاوه بر اینکه کلیه نواقص و نارسائیها مرتفع خواهد شد، برق مطمئن حتی با اضافه تولید در اختیار مصرف کنندگان قرار خواهد گرفت و ضمناً از این به بعد بمنظور جلوگیری از هرگونه وقفه‌ای در کارهای تولیدی ضرورت تقاضا اجازه نصب مولدهای اختصاصی نیز داده میشود.

سؤال سوم: چه تعداد از کارخانه‌های مملکت دارای ژنراتورهای مخصوص میباشد و این ژنراتورها مربوط به چه زمانی است و تجهیز دیگر کارخانه‌ها به ژنراتورهای مخصوص که پس از ضایعه خسران بار اخیر مورد توجه قرار گرفته است چه مدت زمانی به طول خواهد انجامید؟

جواب سؤال سوم: با توجه به آمار مشاهده میگردد که با وجود لزوم اخذ اجازه برای ایجاد نیروگاههای اختصاصی از وزارت نیرو ساختمان این قبیل نیروگاهها مرتباً در حال توسعه بوده بطوریکه از سال ۲۰۲۱ تولید برق نیروگاههای اختصاصی از ۱۴۱۰ به ۳۱۰۰ میلیون کیلووات ساعت در سال ۲۰۳۰ افزایش یافته و انتظار میرود که در سال جاری این تولید حداکثر به ۳۰۰۰ میلیون کیلووات

ساعت برسد. وزارت نیرو طی گزارشی آمار برق بخش خصوصی از سال ۲۰۳۰ تا ۲۰۳۴ را منتشر نموده که بموجب آن در سال ۲۰۳۴ جمعاً ۴۸۱ کارخانه و معدن دارای مولد برق اختصاصی بوده و قدرت نصب شده مولدهای آنها حدود ۴۹۱ مگاوات و تغذیه برق آنها حدود ۱۱۶۹ میلیون کیلووات ساعت بوده است.
از طرف دیگر مدت زمان لازم برای خرید و نصب و بهره‌برداری از مولدهای برق اختصاصی با توجه به ظرفیت و خریداری از کشورهای مختلف تفاوت داشته و حداکثر تا سه سال ممکن است بطول انجامد.

سؤال چهارم: میزان مسئولیت شرکت «آستوم» پیمانکار ژنراتورهای سد رضاشاه کبیر و میزان مسئولیت شرکت «سایر» پیمانکار سد رضاشاه کبیر و میزان مسئولیت شرکت «هارزا» مشاور سد مزبور در ایجاد این ناسامانیها چه میباشد و اصولاً نحوه اعمال مسئولیت و نظارت سازمان برنامه و بودجه و دیگر مراجع مسئول بر طرز کار کلیه شرکت‌های مزبور چگونه بوده است که سبب بروز این ضایعه عظیم و خسران بار ملی گردیده است؟

جواب سؤال چهارم: شرکت سایر پیمانکار کارهای ساختمانی سد رضاشاه کبیر بوده و شرکت آستوم تحویل دهنده ژنراتورهای سد و شرکت تریبیک تحویل دهنده توربین‌های آبی میباشد و شرکت هارزا مهندس مشاور سد مزبور و تأسیسات الکترومکانیک مربوطه بوده است.

در مورد راه‌اندازی واحدهای نیروگاه که قرار بود پس از ذخیره شدن آب درسد و حصول ارتفاع لازم برای بهره‌برداری بکار بیفتد با وجود آنکه شرایط آماده گردید متأسفانه مسئله گرم شدن یا تاقانها مانع ادامه بهره‌برداری شد. به همین جهت پس از تغییراتی که در طراحی سیستم خنک کننده یا تاقانها بعمل آوردند ابتدا سه واحد نیروگاه سد رضاشاه کبیر هر یک با ۹۰ مگاوات آزمایش شدند و اکنون تا حدود ۲۰۰ مگاوات مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. واحد چهارم آن نیز در تحت آزمایش‌های اولیه قرار گرفت و شروع بکار نمود و در حال حاضر میزان قدرت تحویلی واحدها در حد ۲۰۰ مگاوات ثابت نگهداشته شده و قرار است پس از حصول اطمینان کافی واحدها با قدرت اسمی خود (۲۰۰ مگاوات) مورد آزمایش واقع شده و سپس نیروگاه مربوطه برای قدرت ۱۰۰۰ مگاوات تحویل موقت گردد.

نظارت سازمان برنامه و بودجه جنبه فنی نداشته و انجام نظارت فنی در مورد اجرای صحیح عملیات بهمه

مهندسان مشاور میباشد که از طریق ناظرین مقیم کارگاهی وابسته بخود اعمال نمایند. در مورد نیروگاه سد رضا شاه کبیر هم وظیفه نظارت فنی بهمه مهندسی مشاور هارزا گذاشته شده است.

البته در زمینه تعیین میزان مسئولیت شرکت‌های ساسر - آستوم و هارزا با استحضار میرساند که این موضوع تحت رسیدگی است تا سهم هر یک از شرکت‌های یاد شده در ایجاد مشکلات بهره‌برداری از واحدهای نیروگاه سد رضا شاه کبیر مشخص گردد.

امیدوارم تقدیم استراژی وزارت نیرو جواب قانع کننده‌ای برای سؤالات باشد و در غیر اینصورت پاسخ لازم را خواهم داد.

استراژی وزارت نیرو

باتوجه به پاسخی که به سؤالات جنابان آقایان محسن پزشکپور و دکتر محمد رضا عاملی تهرانی داده شد لازم میدانم مراتب زیر را با استحضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برساند.

چون سیاست دولت انجام خدمت صادقانه توأم با صراحت و بیان واقعیات است طی مدت ۷ ماهی که از خدمتگزاری اینجانب در وزارت نیرو میگذرد با کمک همکارانم اقدام به یک سلسله کارهای اساسی نموده و در ساحت مجلس شورای ملی اعلام میدارد که با پیگیری مداوم و ششانه روزی به یکایک آنها جامه عمل پوشانده و بخواست خدا سعی بر این است که نارسائیهای زمستان سال ۲۰۳۰ و تابستان گذشته تکرار نشود اهم کارهایی که انجام شده و یا در دست اقدام است بشرح زیر با استحضار میرساند.

۱- تصفیه همه‌جانبه در کادر ستادی وزارت نیرو و سازمانها و شرکت‌های تابعه و بکارگزاران افراد لایق و صدیق و خدمتگزار.

۲- بررسی مقررات، قوانین و اساسنامه‌های وزارت نیرو و سازمانها و شرکت‌های تابعه بمنظور ایجاد نظم همگون و متشکل اداری در تمام مؤسسات وابسته بامر نیرو و بنحویکه بتواند نیازهای آینده مملکت را با روشن بینی و آینده نگری تحقق بخشد به همین لحاظ ماده واحده‌ای تهیه و تقدیم گردید.

۳- بیگمان با بررسی و تصویب ماده واحده‌ایکه تقدیم مجلس گردیده است بهر کیفیت که قوه مقننه مصلحت بداند جذب نیروی انسانی برای ایجاد، نگهداری و بهره‌برداری تأسیسات برق و آب و فاضلاب کشور تسهیل

خواهد شد. مهمترین مسئله‌ای که باید مورد توجه قرار بگیرد سرمایه‌گذاری میلیاردها دلار در وزارت نیرو است اگر ما تجدید سازمان و تجدید حیات در وزارت نیرو ندهیم متدرجاً این سرمایه‌های ملی از بین خواهد رفت و در سالهای آینده جبران این خسارت برای نسلهای آینده ممکن است امکان ناپذیر باشد.

۴- تجدید نظر در نحوه آموزش کادر متخصص برای وزارت نیرو، سازمانها و شرکتهای تابعه از پائین‌ترین رده تا تخصصهایی که بتواند در ایجاد و بهره‌برداری از نیروگاههای آبی، حرارتی، گازی و تأسیسات آب و فاضلاب بنحو مطلوب واقع گردد.

۵- تقویت مهندسی مشاور برق و آب وابسته به وزارت نیرو تا بتدریج اتکاء به مشاورین خارجی کم‌شود و مشاورین ایرانی بتوانند صنعت آب و برق را راسطراحی و نظارت نمایند.

کارهای اساسی مملکت اگر بنا باشد بدست دیگران طراحی و ساخته و اداره شود و ایرانی در این کار نقش آفرینی نداشته باشد ما آینده‌ای به‌آنصورت که شاهنشاه فرمودند نخواهیم داشت بهمین مناسبت شرکت مهاب وابسته به وزارت نیرو در چهار ماه گذشته بزرگترین طرح برق رسانی بندرعباس، سیرجان، یزد و اصفهان به تهران که یک خط بزرگ ۴۰۰ کیلو ولتی طرح ریزی کرده و آماده بهره‌برداری است باید به جوانان ایرانی این امکان را داد که نیروی خلاقه خود را بکار بیاندازند اگر بنا باشد فقط به خارج دروازه چشم بدوزیم هرگز مشکلی حل نکرده‌ایم.

۶- طی ۷ ماهی که گذشت اکثر نیروگاههای آبی حرارتی و گازی موجود بطور اساسی با یک برنامه‌ریزی صحیح تعمیر اساسی شده تا برای تابستان سال آینده بدون اشکال مورد بهره‌برداری قرارگیرند. تقاضای وزیر نیرو از نمایندگان محترم این است که مردم را از استفاده در مصرف آب ارشاد بفرمایند همینطور در مصرف برق چون ممکن است در تابستان آینده تنگناهایی از این جهات داشته باشیم.

۸- شبکه سراسری موجود که نیروی تولیدی نیروگاههای آبی، حرارتی و گازی را به نقاط مصرف منتقل نموده و خواهد نمود یک شبکه مطمئن نبوده و بهمین جهت با توجه به برنامه‌ریزیهای قبلی و ویژگی مداوم و تجدید نظر در خطوط انتقال در تکمیل شبکه سراسری و دوخطه کردن آن اقدامات زیر انجام شده:

اتصال خط ۴۰۰ کیلو ولت سد رضاشاه کبیر به اصفهان

اتصال خط ۴۰۰ کیلو ولت سد رضاشاه کبیر به اهواز
اتصال خط ۲۳۰ کیلو ولت اصفهان به تهران
اتصال خط ۴۰۰ کیلو ولت سد رضاشاه کبیر به اراک
خطوط دردست اقدام عبارتست از:
خط ۲۳۰ کیلو ولت امیدیه - گازرون - بوشهر - شیراز.

خط ۴۰۰ کیلو ولت سد رضاشاه کبیر به امیدیه
خط ۴۰۰ کیلو ولت نکا به تهران
خط ۴۰۰ کیلو ولت نکا به نوشهر و تهران
خط ۴۰۰ کیلو ولت تهران به تبریز
خط ۴۰۰ کیلو ولت اراک به تهران

خط ۴۰۰ کیلو ولت تهران - اصفهان - شیراز
خط ۴۰۰ کیلو ولت امیدیه - گازرون - بوشهر
خط ۴۰۰ کیلو ولت بوشهر - شیراز - سیرجان
خط ۴۰۰ کیلو ولت اصفهان - یزد - سیرجان - رفسنجان - بندرعباس

خط ۲۳۰ کیلو ولت تهران - سمنان - شاهرود - گرگان
خط ۲۳۰ کیلو ولت نوشهر - رامسر - رشت - هشتر - اردبیل - مغان - اهر - خدا آفرین - تبریز
خط ۲۳۰ کیلو ولت کرمانشاه - کنگاور - همدان - سنندج

خط ۲۳۰ کیلو ولت مشهد - نیشابور - بجنورد
علاوه بر این خطوط که طراحی آنها تمام شده و اکثراً دردست ساختمان و یا به‌مناقصه گذاشته شده خطوط ۱۳۲ کیلو ولت و ۲۰ کیلو ولت بایستهای مربوط نیز در داخل و اطراف شهرهای در مسیر این خطوط نیز در دست ساختمان میباشد.

۹- نیروگاههای در دست ساختمان
نیروگاه بخاری نکا در مازندران با ظرفیت ۱۷۶۰

نیروگاه بخاری تبریز در آذربایجان شرقی با ظرفیت ۷۷۴ مگاوات

نیروگاه بخاری رامین در اهواز با ظرفیت ۱۲۶۰ مگاوات

نیروگاه بخاری بندرعباس در استان هرمزگان با ظرفیت ۱۲۸۰ مگاوات

نیروگاه بخاری اصفهان با ظرفیت ۱۳۳۰ مگاوات

نیروگاه گازی ری با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات علاوه بر ۳۸۴ مگاوات موجود.

ضمناً برنده مناقصه نیروگاه طوس در مشهد با ظرفیت ۶۰۰ مگاوات تعیین شده و بزودی ساختمان آن شروع خواهد شد.

باید اضافه نماید که نیروگاه اتمی بوشهر نیز با ظرفیت ۲۴۰۰ مگاوات در دست ساختمان میباشد. در استانها و شهرهایی که در مسیر شبکه نیستند نیروگاههای حرارتی و گازی علاوه بر آنچه که وجود دارد در دست ساختمان است تا باتوجه به پیشرفت مملکت کمبودی نداشته باشیم.

بر اساس برنامه تا پایان سال جاری جمعا بالغ بر ۶۰۰۰ مگاوات ظرفیت تولیدی نیروگاههای کشور است

که این رقم در پایان برنامه عمرانی ششم به ۱۷۰۰۰ و در پایان برنامه هفتم عمرانی بالغ بر ۳۰۰۰۰ مگاوات خواهد شد. آنچه اینجا گفته شد شبکه برق‌رسانی در حد ۴۰۰ هزار ولت است آنچه که در استانها برای بخش است دهها هزار کیلومتر در سالهای آینده در دست ساختمان است که امید است مردم ایران و شهرهای ایران از این بابت نگرانی نداشته باشند بر اساس برنامه‌ای که ریخته شده است سال جاری ما به ۶ هزار مگاوات تولید خواهیم رسید و در آخر برنامه پنجم روی نیاز مردم و صنعت برق‌رسانی به روستاها این عدد به ۱۷ هزار مگاوات خواهد رسید و در آخر برنامه هفتم عمرانی به ۳۰ هزار مگاوات میرسد.

۱۰- بعنوان یک سیاست امنیت ملی تصمیم گرفته شده که ۶ درصد مصرف مناطق اصلی مصرف کشور حتی الامکان در خود محل تولید و توزیع شود تا در صورتیکه اشکالاتی در خطوط انتقال پیش آید مشکلات خاموشی گسترده پیش نیاید و به صنایع و مصارف خانگی لطمه وارد نشود.

در اینجا لازم یادآوری است که برای صنایعی که جنبه امنیت ملی دارند حتماً باید دارای ژنراتور اضطراری باشند که در مواقع ضروری از آن استفاده نمایند. و برای صنایع کوچک هم بهر میزان که مورد درخواست باشد اجازه نصب ژنراتور داده میشود بیمارستانها، هتلها و سایر اماکن عمومی هم ملزم به نصب ژنراتور اضطراری برای مصارف خاصی از قبیل اطاقهای عمل، سردخانه و آلتانوسورها و غیره میباشد.

۱۱- در مورد برق روستائی در حال حاضر بالغ بر ۳۰۰۰ روستا در سطح کشور دارای برق میباشد که باتوجه به کثرت روستاها رقمی ناچیز است بهین جهت واحد جدیدی در وزارت نیرو برای اجرای برنامه برق رسانی به روستاها ایجاد

گردید که با اعتباراتی که از سال ۲۰۳۷ در بودجه وزارت نیرو منظور شده و باتوجه به سیاستی که شاهنشاه آریامهر و شهبانوی گرامی ارشاد فرموده‌اند در هر استان در کمیسیون متشکل از استاندار، نمایندگان مجلسین و نمایندگان انجمنهای دموکراتیک اولویت روستاها تعیین و طبق یک برنامه منظم بخواست خدا طی حداکثر ۳ برنامه عمرانی اکثر روستاها بامشارکت روستائیان از روشنائی برق استفاده خواهند نمود. بهرحال تأمین نیازمندیهای نیروی برق روستاها در سیاست حال و آینده وزارت نیرو از اولویت خاصی برخوردار خواهد بود.

حقیقتاً این باعث تأسف است چون اعلیحضرت و علیاحضرت شهبانو بارها فرموده‌اند که تسهیلات زندگی باید بداخل روستاها برود و متأسفانه تا کنون اقدامات اساسی صورت نگرفته چنانچه از ۶۶ هزار روستاهای ایران که در برگیرنده ۵۰ درصد جمعیت ایران می‌باشند بیش از ۳ هزار روستا یعنی کمترین درصد دارای برق نشده‌اند به همین مناسبت برق رسانی به روستاها مورد توجه خواهد بود و برای اولین بار هم برای آنها بودجه در نظر گرفته شده امیدوارم در برنامه ششم که هدفمان در حدود ۵ هزار روستاست از اینها بیشتر شود.

۱۲- در زمینه تحویل آب شهرها و ایجاد فاضلاب و بهره‌برداری حداکثر از منابع آب کشور بطوریکه استحضار دارند آب را نمیتوان از خارج خریداری و یا وارد نمود و باید همانطوریکه شاهنشاه آریامهر فرموده‌اند از هر قطره آن استفاده منطقی و مطلوب نمود و نگذاریم قطره‌ای از آن به هدر رود بهمین جهت مطالعات همه جانبه‌ای که روی منابع آب کشور شده مجدداً مورد ارزیابی واقع و نقاطی را که باید با ایجاد سدهای خاکی و کوچک آبهای موجود را جمع آوردی و بموقع از آنها استفاده نمود تعیین و باتوجه به اولویت و منابع مالی مورد اقدام قرار خواهد گرفت. بهر صورت ترتیبی داده شده که شبکه توزیع اعم از کشاورزی و شهری همزمان با اتمام سدها پایان برسد تا حداکثر بازدهی از سرمایه‌گذاری در کمترین مدت عاید شود.

برای تحویل گرفتن آب آشامیدنی شهرها و ایجاد فاضلاب هم باید بوزارت نیرو این امکان را داد که بتواند همراه با تکمیل نیروی انسانی لازم با کمک مقامات محلی و نمایندگان محترم مجلس نرخ آب را بنحوی اصلاح نمود که بهره‌برداری و نگهداری تأسیسات مقصور باشد، در غیر اینصورت تحویل آب شهرها به وزارت نیرو متضمن زیان خواهد بود.

باتوجه به مطالب فوق باتلاشی خستگی ناپذیر کارکنان وزارت نیرو طی این مدت علاوه بر آنکه عقب ماندگی گذشته را جبران کرده‌اند بایرنامه ریزی که شده به کمسیون شاهنشاهی ارائه گردیده هیچگونه گذشتی نسبت به افرادی که بوظیفه خطیراً خود واقف نباشند نخواهد شد. خادمین همه‌گونه تشویق و کسانیکه سهل‌انگاری و یا خدای نکرده خطا کنند بشدت مجازات خواهند شد بهمین لحاظ در ساحت مقدس مجلس و در حضور نمایندگان ملت اطمینان می‌دهد که در زمینه بهره‌برداری از تمام امکاناتیکه در اختیار وزارت نیرو گذاشته شده و یا خواهد شد حداکثر کوشش بعمل خواهد آمد و نخواهد گذارد مشکلات گذشته تکرار شود. در خانه لازم میدانم از راهنمایی نمایندگان محترم تشکر نماید در اینجا عرض کنم اگر استراتژی جدید وزارت نیرو مورد قبول و عنایت جناب آقای پزشکپور و آقای دکتر عاملی هست دیگر صحبتی نشود در غیر این صورت ادامه بدهم.

پزشکپور - توضیحاتی خواهم داد.

نایب رئیس - آقای پزشکپور بفرماید.

پزشکپور - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم من قبل از آغاز سختم می‌خواستم به دو مناسبت بدوست عزیز و دیرین و ایران پرستم تبریک بگویم (احسن) یکی باین مناسبت که آن چهره‌ای را که بیش از بیست سال پیش مالامال از مین پرستی در مبارزات مین پرستانه دیدم وردپایش را داشتم تا اینجا دیدم که در مجلس شورای ملی در نخستین گفتاری که در کمیت وزارت در پیشگاه نمایندگان ملت بیان داشتند بدو اصل اساسی از همان اعتقادات ملی پای بند و مباهی بود و هست، یکی اعتقاد بآن معتقدات عمیق و مذهبی ملت ایران است و این برای همه ما نه تنها بعنوان یک مسلمان محترم است بلکه یکی از مبانی محکم موجودیت و قوام ملت ما است معتقدات مذهبی ما، پیشگامان مذهبی ما، مبارزان معتقدات مذهبی ما، اینها از پایه‌های دیرین موجودیت ملی ما هستند. آنچه را که مبانی فرهنگ نیرومند ایران زمین در بیش از ۱۳۰۰ سال گذشته هست و آنچه را که پایه‌های استمرار شاهنشاهی ایران در این سده‌های طولانی هست، یکی از محکمترین و پایدارترین آنها این بنای معتقدات و نظام مذهبی ملت ایران است و بی‌گمان همه باید تلاش کنیم که برای آینده هم چنین باشد و چنین هم خواهد بود. دوم آنچه را که من صادقانه در مطالب اظهارات ایشان دیدم آن روح مین پرستی و حقیقت بینی بود که در آن موج می‌زد. تبریک

دوم من این است که بهر حال بعنوان یک وزیر با آگاهی به وظایف قانونی و قبل از اینکه من بگویم مجلس شورای ملی این انعکاس را نشان داد که چگونه احترام می‌گذارد و چگونه نیازهای ملی را می‌شناسد و چگونه موضع مجلس شورای ملی را درک میکند. من امیدوارم در این راه با این واقع بینی که دارند توفیق داشته باشند زیرا توفیق هر خدمتگزاری توفیق ملت ایران و جامعه ایرانی است. اما آنچه را که بد و پرسش بسیار حائز اهمیت پاسخ داده شده من از بخش دوم شروع میکنم، که عبارت است از آنچه را که بعنوان اصول استراتژی وزارت نیرو که جنابعالی بیان فرمودید. من میخواهم این نظر را بدهم که یک چنین توضیحی در مجلس شورای ملی ایران میتواند نمونه باشد برای هر وزیری دیگر که بایده اصول کارش را، استراتژی کارش را بدون اینکه اصرار داشته باشد که مشکلات گذشته را کتمان کند، بدون اینکه اصرار داشته باشد هر چه را که در گذشته انجام گرفته کتمان کند باید با مجلس شورای ملی در میان بگذارد و همانطور که ملاحظه فرمودند مجلس شورای ملی تأیید میکند استراتژی را که اعلام فرمودید، تا حدی که من وقوف و آگاهی دارم بشخصه تأیید میکنم آن اصولی را که بعنوان استراتژی در وزارت نیرو اعلام کردید. تمامی آنها مصادیق آن سؤال دومی است که ما مطرح نمودیم شما قبل از هر چیز اشاره کردید بیک تصفیه بسیار قاطع و همه‌جانبه در کادری وزارت نیرو من این را تأیید میکنم و معتقدم که این تصفیه قاطع در کادر تمامی سازمانهای کشوری باید انجام پذیرد شما با شهادت شایان توجه اینجا اشاره کردید، امیدوارم توفیق حاصل کنید و بعقیده من سخن جسورانه‌ای بود از زبان یک وزیر و مطمئن هستم مجلس شورای ملی شما را تأیید خواهد کرد که در برنامه خودتان موفق باشید. اشاره‌ای به بررسی مقررات کردید از اینکه همگونی و همسانی در سازمانهای وابسته وزارت نیرو وجود بیاید. این یکی از مطالبی است که سالها و سالها است در مجلس شورای ملی مطرح میشود که اختلاف و تبعیض ناپذیری وجود داشته باشد و باید مقرراتی هماهنگ و همسان در دستگاهها اجرا شود، و من این را بشخصه، یک چنین اصلی را در استراتژی وزارت نیرو تأیید میکنم. بموضوع مهم شبکه‌های توزیع در سراسر کشور اشاره فرمودید، من متأسفم که چرا این موضوع در سالهای گذشته مورد امعان نظر قرار نگرفت. جناب توکلی، این موضوع در آن حدها اهمیت

است که شما هم نمی‌توانید اعمال مسئولین خطاهای گذشته را ندیده بگیرید. استراتژی که شما اعلام کردید حکایت از این دارد که آنچه که در گذشته اعلام میشده سراپا غلط و اشتباه است و مضر و زیان بخش بوده است، ولی من این استراتژی شما را یک استراتژی صحیح و جسورانه‌ای می‌بینم. شبکه‌های توزیع عوامل نیرو دقیق پیاده نشد. در پشت سد های عظیم ما آنها انباشته شده در حالیکه استفاده لازم از آنها نشد. اینها سرمایه و نیروی ملت ما است، کسانی که استراتژی ناصحیح را اجرا کردند و برای اجرای این برنامه‌ها استراتژی های صحیح را در نظر نگرفتند، آنها مسئول و مقصر هستند، آنها در برابر ملت ایران پاسخگو هستند، بنابراین تأیید استراتژی اعلام شده از طرف شما نفی این تقصیر است و ناسامانیهای گذشته را نمیکند، بلکه خود دلیل بر این است که آن برنامه‌ها در گذشته بطور صحیح صورت گرفته است، خوشوقتم که وزارت نیرو یک مسأله بسیار مهم توجه کرده است و آن موضوع یکی از سؤالاتی است که من و جناب دکتر عاملی مطرح کردیم، و آن این است که ایجاد شبکه برق سراسری باین کیفیت که اگر یک گوشه‌اش ضایعاتی ببیند تمامی مملکت در خاموشی فرو میرود و اصولاً امنیت ملی ما در مخاطره است این یک مسأله ساده‌ئی نیست که شما با دید عمیق و ملی بان موضوع توجه فرمودید و من بخصوص از این نظر به شما تبریک می‌گویم. بایست دستگاههای مسئول به این کیفیت عمل کنند، بنابراین من چطور میتوانم این استراتژی را تأیید نکنم. کاملاً تأیید می‌کنم و به این حد از وضوح و روشنی برخوردار است که در استراتژی دستگاههای مسئول گذشته اعمال نشده است ما نمیتوانیم از کنار آن بی تفاوت بگذریم باید بدانیم چرا این بی توجهی‌ها شده و به چه مناسبت این زیانها بر ملت ایران وارد شده است باید مسئولین معرفی شوند، نه تنها برای کمسیون شاهنشاهی بلکه برای مجلس شورای ملی. اشاره نمودید برای اینکه نصب ژنراتورها که یکی از اصول استراتژی اعلام شده است. کلاماً صحیح است در مواردی باید الزام آور باشد، سؤال ما این بود که آیا چرا شما پیش بینی نکردید که در محلهایی که نصب ژنراتور الزام آور باشد، در بیمارستان باید الزام آور باشد، اجازه تصویب طرح ساختمان بیمارستانی نباید داده شود تا ژنراتور داشته باشند تا بیماران در اتاق عمل موقع جراحی به سبب قطع برق نمیرند. باید در بعضی واحدهای بخش خصوصی ژنراتور وجود داشته باشد تا اگر حیثاً شبکه برق شما نتوانست به آنها برق

بدهد معطل نمانند. برای بعضی از صنایع که صنایع مادر هستند خیلی مهم است. چرا باید صنعت آلومینیوم سازی مملکت متوقف شود؟ یک سؤال من این بود که پاسخ داده نشد که از وزارت صنایع و معادن توضیح بدهد در مورد قطع برق و میزان خسارات وارده به این مملکت چیست؟ میزان خسارت به حدی بود که به گفته جنابعالی نمیتوان برآورد کرد. قبول دارم متأسفانه آن وسعت میزان خسارات به آن حد بود که نمیتوان برآورد کرد، ولی به هر حال باید مشخص شود، از خزانه مملکت از دسترنج این مملکت از منابع این مملکت که با زحماتی، با مبارزاتی درآمدی آورده‌ایم به خزانه این مملکت ریخته‌ایم، کارخانه آلومینیوم سازی تأسیس شده با اینکه اطلاع دارم بیش از صد میلیون تومان خسارت به این کارخانه وارد آمده، منتهای تولیدی که می‌بایست داشته باشد و نداشته است. مگر شوخی است؟ می‌بایست اینها مشخص شود بنابراین اصل دیگری که اعلام کردید برای ایجاد ژنراتورها، این درست از مصادیق همان سؤال است. نه فقط من، بلکه همه نمایندگان تأیید می‌کنند. ولی البته نکته اینجاست، که آن کسانی که سالها بعنوان متخصص و صاحب نظر مهمترین موقعیت این مملکت را در اختیار داشته مدام هم حرفشان این بود که مقررات دست و پاگیر نباید باشد و کارهایشان را به همین متوال سالهای متمادی انجام دادند، نتیجه این شد که وزیری امروز می‌آید تازه این استراتژی را برای ما عنوان نماید این استراتژی باید ۱۰ سال قبل در این مملکت اجرا میشد آن صدمات و خساراتی را که سبب عدم اجرای این استراتژی وارد آمده است متحمل نمی‌شدیم حالا مسئولیتش متوجه آنهاست، من بعنوان یک نماینده اصرار دارم که این مسئولین در پیشگاه مجلس شورای ملی ایران و ملت ایران معرفی شوند، مسئله دیگر راجع به شبکه برق رسانی و توزیع عادلانه برق روستائی شبکه است. ما گاهی اصطلاحی را به کار می‌بریم، آن اصطلاح عنصر آرزمان خواه است و این نظر است که اگر کسی تنها تحقق داشته باشد کافی نیست، کسی تنها مهندس راه باشد کافی نیست، کافی نیست، مهندس ماشین آلات باشد کافی نیست، باید آرزمانهای ملی را بشناسد تا وقتی در هر موقعی قرار گرفت بتواند مسائل جامعه ملی ایران را بشناسد و آنرا حل کند. شما چون مسائل برق را می‌شناسید وزیر نیرو هستید اما وزیر نیروئی که مسائل روستاهای ایران را شناخته‌اید و امروز می‌گویند که برق باید به ۹۰ هزار

روستا برسد و در اینجا مسائلی را مطرح می کنید که سخنان نمایندگان ملت ایران است بنابراین من بعنوان نماینده ملت ایران این توجه وزارت نیرو را در مورد روستاهای ایران تأیید می کنم و امیدوارم که دستگاههایی که مسئولیت مستقیم در مورد روستاها دارند نیز به این مسأله توجه لازم را مبذول بدارند و این یک سرمشقی باشد. موارد دیگر در مورد سؤال اول من و جناب عاملی نسبت به خاموشیهای برق و نسبت به موضوع نیروگاه سد محمدرضا شاه کبیر توضیحاتی دادید، در آن مورد که مسئله این بود که این شرکت را در لیست سیاه گسداشته اند جناب رامبد و جناب مهندس توکلی این کافی نیست ما از این قبیل لیست های سیاه تا آنجا که من یاد دارم منابع مملکت را غارت کردند چه داخلی و چه خارجی، بسیار شنیده ایم. بند ج شنیده ایم، لیست سیاه شنیده ایم، موارد متعدد دیگر اینها باید مسئولیتش مشخص شود، و من این را عرض می کنم، یکی از انتظاراتی که ملت ایران از دولت جدید داشت و دارد این نیست که پرونده های گذشته بسته شود این نیست که بگوئیم کارها را می خواهیم از حال شروع کنیم من می خواهم بگویم اگر پرونده های گذشته را رسیدگی و بررسی نکنید هیچ کاری نخواهیم توانست انجام داد بنابراین این نکته باید دقیق مشخص بشود البته من شمار مسئول و مقصر نمیدانم، خود شما تذکر شدید، این کاملاً صحیح است ولی این میلیارد ها تومان سرمایه مملکت، سالهای متبادی وقت مملکت چه وجه، نمیتوانم بگویم برنامه هائی اجرا نشد، اما در برنامه های اجرا شده استراتژی صحیح پیش بینی نشده بود. به این دلایل نیروی کافی از برق گرفته نشد. چون این نقایص وجود داشت، من نظر شخصی خودم را بیان می کنم، در این مملکت و جامعه چیزی بعنوان تنگنا نمیتوانیم بشناسیم، اگر برنامه ریزی صحیح وجود داشته باشد آنچه را که شما گفته به عنوان تنگنایی نامند، عوارض اجرایی بی برنامه ها و اجرای برنامه هایی است که مطالعه و وقت در باره اش نموده اند، جناب عالی پنج تنگنا ذکر کردید این پنج تنگنا دلالت بر این دارد که برنامه ریزی صحیح صورت نگرفته است و اگر برنامه ریزی صحیح صورت گرفته بود یک چنین عوارضی بوجود نمی آمد. بنابراین من ضمن تأیید کوششهای شما که بهیچوجه نه متضمن تعارف است نه متضمن ملاحظات دوستی است برخی ها میگویند پزشکپور آدمی خشن و تنه خواست، چرا که دوستیها را در نظر نمی گیرد ولی وقتی که مصالح ملت و مصالح جامعه با مطرح

است، برای من نه ملاحظات دوستی و نه ملاحظات خوشاوندی مطرح نیست. بنابراین تأیید می کنم که می کنم من باب کار و عمل و سخنی است که در خور تأیید است من باب تأیید اصولی است که بعنوان اصول استراتژی وزارت نیرو مطرح گردید. خدا نیابد آن روزی را که من فکر کنم مهندس توکلی دیگر آن مهندس توکلی که شناخته ام نیست، ولی اگر چنان باشد این پزشکپور دوست دیرین، با همان خشونت و صراحتی که برخی معتقدند از او عیب جوئی و به او تعرض خواهند کرد. به هرحال من به این مناسباتی که بیان کردم، بخصوص بجهت اینکه دقیقاً این ناسامانیها باید مشخص بشوند دقیقاً لیستی را که وزارت نیرو به کمیسیون شاهنشاهی داده است به مجلس شورا هم تقدیم بکند تا مجلس شورا وظایفی را که طبق قانون اساسی دارد بتواند اجرا بکند و مسئولین را بشناسد، استدعا می کنم سؤالات احاله بشود به کمیسیون رسیدگی به سؤالات و این تقاضا هرگز به این معنی نیست که جناب آقای توکلی یا استراتژی اعلام شده از طرف وزارت نیرو مورد تعرض من یا احتیاطاً مجلس شورای ملی باشد، بلکه صرفاً ناظر است به مسئولین گذشته و استراتژی گذشته و ضرورت اطلاع مجلس شورای ملی به این مطالب سؤالات متعددی آمده است اگر همکاران اجازه فرمایند برای رسیدگی در کمیسیون رسیدگی به سؤالات اینها بررسی شود و دنبال میشود.

نایب رئیس - طبق تقاضائی که شده هر دو سؤال به کمیسیون رسیدگی به سؤالات ارجاع میشود جناب آقای مهندس توکلی فرمایشی دارید بفرمایید.

توکلی (وزیر نیرو) - از این همه محبتی که دوست دیرینه ام نسبت به من داشتند تشکر می کنم (بهتیا - همه دوست شما هستند) و در مورد لیست سیاه که عرض شد خوشبختانه تصمیم گیری در مورد شرکت مذکور در اختیار افراد معمولی مثل بنده نیست که تجدید نظر شود وزارت نیرو اختیار دارد که الان تحت رهبری مستقیم شاهنشاه آریامهر برنامه هایش را اجرا می کند به همین منظور تجدید نظر نخواهد شد در مورد سدها که فرمودید سعی بر این خواهد که سدی که ساخته میشود حتماً از شبکه زیر دستش بهره برداری بشود این هم جزء اهداف و استراتژی وزارت نیرو هست به هر صورت از شما و تمام نمایندگان محترم که لطف فرمودید و به عرایض بنده توجه فرمودند تشکر می کنم. (احسنت)

۱۱- طرح و تصویب گزارش شور دوم اصلاح ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا.

نایب رئیس - گزارش شور دوم اصلاح ماده ده قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۲۰ بهمن ماه ۲۵۳۶ با حضور تیسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۹۷۰۹۲ مورخ ۲۵/۱۱/۲۵ راجع به اصلاح ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی را که گزارش شورا اول آن بشماره ۹۲۱ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شورا اول را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورا ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب تیرماه ۱۳۴۸ (دو هزار و پانصد و بیست و هشت) شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۱۰ - به پزشکان، دندان پزشکان، داروسازان، دامپزشکان، نرس، ماما، نرس، تکنیسینهای مشاغل پزشکی، پرستار، شبیهار، پزشکیار، درجه دار پرستار و دامپزشکیار، و کمک دامپزشک که طبق قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی استخدام شده یا میشوند و محل خدمت آنان در نقاطی غیر از مراکز استانها (باستثنای مرکز استان بوشهر و مرکز استان هرمزگان) باشد علاوه بر حق فنی مربوط می درصد حقوق بعنوان فوق العاده خارج از مرکز کادر پزشکی پرداخت میشود.

رئیس کمیسیون نظام - سر لشکر اسدالله ایلخانی

گزارش شور دوم از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی کمیسیون بودجه در جلسه روز سه شنبه ۲۰ بهمن ماه ۲۵۳۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح ماده ۱۰ قانون تأمین کادر پزشکی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بودجه - محمد اسدی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۲- طرح و تصویب گزارش شور دوم اصلاح قانون

اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن بدانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال به مجلس سنا.

نایب رئیس - گزارش شور دوم اصلاح قانون اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن به دانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام به مجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه روز سه شنبه ۲۰ بهمن ماه ۲۵۳۶ با حضور تیسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۹۹۱۰۰ مورخ ۱۱/۱۱/۲۵ راجع به اصلاح قانون اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن بدانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی را که گزارش شور اول آن بشماره ۹۲۰ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شورا اول را عیناً تصویب کرد اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اصلاح قانون اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن بدانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ به قانون اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک کرایه مسکن بدانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز نیروهای مسلح شاهنشاهی اضافه میگردد.

تبصره ۴ - بدانشجویانی که در خاتمه هرسال تحصیلی ممتاز تشخیص داده شوند علاوه بر مبلغ مقرر در این قانون ماهانه مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) ریال بعنوان پاداش پرداخت خواهد شد تعیین رشته های تحصیلی مشمولین این تبصره و ترتیب برقراری و منقطع پاداش مزبور در آئین نامه مربوطه با تصویب وزارت جنگ خواهد بود.

رئیس کمیسیون نظام - سر لشکر اسدالله ایلخانی

گزارش شور دوم از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه در جلسه روز سه شنبه ۲۵ بهمن ماه
۲۵۳۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح قانون
اجازه پرداخت کمک هزینه تحصیلی و کمک گراییه
مسکن بدانشجویان رشته های فنی و تخصصی مورد نیاز
نیروهای مسلح شاهنشاهی را برای شور دوم مورد رسیدگی
فرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون نظام
بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بودجه - محمد اسدی

نایب رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر آن رأی میگیریم
خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس
سنا فرستاده میشود.

۱۳- طرح گزارش شور اول موافقتنامه همکاری
اقتصادی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری ترکیه.

نایب رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری
اقتصادی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری ترکیه مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه به مجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۲۵
بهمن ماه ۲۵۳۶ با حضور آقای منوچهر ظلی معاون
وزارت امور خارجه لایحه شماره ۵۷ مورخ ۳۶/۱۰/۱۹
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه را که در جلسه روز
یکشنبه ۲۵/۱۱/۲۵۳۶ وصول آن از مجلس سنا اعلام و شماره
۸۹۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر به مجلس شورای ملی
تقدیم میدارد.

لایحه قانون راجع به موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه
ماده واحده - موافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری ترکیه
مشمول بریک مقدمه و سیزده ماده که در تاریخ ۱۶ خرداد
۱۳۵۴ (۱۷ ژوئن ۱۹۷۵) در تهران با مضامین رسیده، تصویب

لایحه قانون موافقتنامه همکاریهای اقتصادی و صنعتی
و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری
سوسیالیستی چکسلواکی

ماده واحده - موافقتنامه همکاریهای اقتصادی و صنعتی
و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت
جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی مشتمل بر یک مقدمه
و پنج ماده که در تاریخ دهم آذرماه ۲۵۳۵ (اول دسامبر
۱۹۷۶) بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران با مضامین
رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده
میشود.

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه
۲۵۳۶/۱۱/۲۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه قانون
موافقتنامه همکاریهای اقتصادی و صنعتی و علمی و فنی بین
دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی
چکسلواکی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون
امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - محمد علی
ادیب مجلسی

گزارش شور اول از کمیسیون صنایع و معادن بمجلس
شورای ملی

کمیسیون صنایع و معادن در جلسه روز یکشنبه
۲۵۳۶/۱۱/۳۰ لایحه قانون موافقتنامه همکاریهای
اقتصادی و صنعتی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی
ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی چکسلواکی را مورد
رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و
تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون صنایع و معادن - احمد جلالیان

نایب رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی
که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادی هم نرسیده لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای
مربوط ارجاع میشود.

۱۵- طرح گزارش شور اول اجازه استرداد تا بانصد

متر مربع از منابع ملی شده به اشخاص.

نایب رئیس - گزارش شور اول اجازه استرداد تا
بانصد متر مربع از منابع ملی شده به اشخاص مطرح است
قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی در جلسه
روز چهارشنبه ۲۵۳۶/۱۱/۱۲ با حضور آقایان منصور
معاون وزارت کشاورزی و عمران روستائی و هنرمندی
معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۹۱۹۳۶ مورخ
۲۵۳۶/۸/۲۸ دولت مربوط به اجازه استرداد تا بانصد
متر مربع از منابع ملی شده به اشخاص را که در جلسه
روز یکشنبه ۲۶/۸/۲۹ تقدیم و بشماره ۸۲۶ چاپ گردیده
است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر
تصویب کرد.

اینک گزارش آن را بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

لایحه قانون اجازه استرداد تا بانصد متر مربع از منابع ملی
شده به اشخاص

ماده واحده - به وزارت کشاورزی و عمران روستائی
اجازه داده میشود قطعات تفکیکی از مراتع غیر مشجر
واقع در محدوده شهرها را که بعد از تاریخ تصویب
این قانون از طرف وزارت مزبور یا بموجب تصمیم کمیسیون
های ماده ۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع،
جزء منابع ملی تشخیص و قطعی نشده و یا تشخیص
و تأیید میشود، در صورتیکه تاریخ تفکیک قبل از تاریخ
تقدیم لایحه این قانون باشد برای هر مالکیت (اعم از
مشاع یا مفروز) حداکثر بانصد متر مربع به تشخیص
وزارت کشاورزی و عمران روستائی از همان محدوده مورد
آگهی مجزا و بدون دریافت وجه به صاحبان قطعات مذکور
مسترد نماید.

به مشمولین این قانون در هیچ مورد بیش از یک
قطعه واگذار نخواهد شد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و عمران روستائی -
عزیزالله قوامی

گزارش شورا اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری در جلسه روز شنبه
۲۵۳۶/۱۰۱/۱۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه اجازه
استرداد تا پانصد متر مربع از منابع ملی شده را مورد
رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و عمران
روستایی را با اصلاحاتی شرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

لایحه قانون اجازه استرداد تا پانصد متر مربع از منابع ملی
شده به اشخاص

ماده واحده - به وزارت کشاورزی و عمران روستائی
اجازه داده میشود از مزارع غیر مشجر واقع در محدوده شهرها
که بعد از تاریخ تصویب این قانون یا بموجب قانون
حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مزارع، ملی میشود در
صورتیکه تاریخ تفکیک قبل از تاریخ تقدیم لایحه این
قانون باشد برای هر مورد مالکیت حداکثر پانصد متر مربع
به تشخیص وزارت کشاورزی و عمران روستائی از همان
محدوده ملی شده مجزا و بدون دریافت وجه به مالکان
مزبور مسترد نماید.

به مشمولین این قانون در هیچ مورد بیش از یک
قطعه و اکتفا نخواهد شد.

مخبر کمیسیون دادگستری - حسین اسکندری
نایب رئیس - کلیات اول مطرح است آقای آستانه ای
بفرمائید.

آستانه ای - با اجازه مقام ریاست و سروران ارجمند
استدعا می کنم که مقام معظم ریاست دوسه دقیقه اول
را بمن فرصت بدهند که بحثی راجع به فردا روز سوم اسفند
و روز کودتا بکنم، روز سوم اسفند که روز کودتا است
برای ملت ایران گرامی است و تمام ملت ایران اینروز را
گرامی میدانند، مسأله دیگری که همین امروز پیش
آمده و می خواهم از مقام معظم ریاست بخواهم که بنده
را راهنمایی بفرمایند آقایان وزراء چه مدت فرصت دارند
جواب سؤال نمایندگان را بدهند آیا یک ماه، دو ماه،
۳ ماه یا چقدر؟ مسأله دیگر اینکه خوشبختانه معاون
محترم وزارت کشاورزی اینجا تشریف دارند می خواهم
استدعا کنم از نمایندگان دولت که وقتی نمایندگان مجلس
مطالبی را تذکر میدهند سعی بکنند با آنها بمبارزه و مجادله
نپزدازند چون گفتار ما مغرضانه نیست بلکه گفتاریست در
حد یک مشورت و یک راهنمایی و ادراک واقع ما خودمان را
از دولت و دولت را از خودمان جدا نمیدانیم بلکه هر دو
عضو یک خانواده و تحت رهبری یک رهبر زندگی میکنیم

و اگر چیزی باندیشه ما میرسد در سفره مجلس میریزیم و
اگر خدای ناکرده وزیر یا معاونی بخواهد بمباحثه برخیزد
و در این اندیشه باشد که این نماینده را محکوم کند
من قبل این وزیر را محکوم می کنم و میگویم که بدرد
هیچ کاری نمیخورد باید اندیشه رستخیزی داشته باشد
یا لاقال اندیشه انسانی داشته باشند اما من بخاطر این
لایحه از دولت تشکر می کنم که چنین لایحه ای را
آورده است و اعضای محترم کمیسیون کشاورزی و
دادگستری هم زحمت کشیده اند و تصویب کرده اند،
قانون باید مانند باران تابستانی نافع و مختصر و مفید
باشد و فرح بخش، این چیزی است که دولت یک حالت
ارفاقی گرفته است نسبت به صاحبان اراضی که داخل
محدوده زمین داشته اند، باید عرض کنم که بعضی از
ارفاقیها هست که از هر خستی توهین آمیزتر است و بعضی
سلامت هاست که از هر توهینی بدتر است، سلام قاعده ای
دارد و ارفاق هم قواعدی دارد اگر شما بخواهید بمن
۵ ریال به بخشید حقیقت قضیه این است که بمن توهین
کرده اید پس بخشید بهتر از این است که ببخشید،
شما چقدر به صاحبان این اراضی می بخشید بنا چیست؟
به چه دلیل؟ چرا چهار صد متر نشد، و ۵ هزار متر هم
نشد، مبنای این ۵۰۰ متر چه بود؟ سه برادر داری ۳۰۰
هزار متر زمین بودند در محدوده شهری، ملی شده یکی
هیچ فرزندی ندارد آن دو نفر هر کدام ۸ تا بیچه دارند

این ۵۰۰ متر درباره کسی که ۸ تا فرزند دارد چه اثری
دارد، ممکن است کسی که ۵۰۰ متر زمین باو میدهند
یک زن و شوهر باشد در واقع ارفاقی است که باو می کنید
و قابل احترام است ولی کسی که ۸ تا بیچه دارد برای او
توهین است. اگر کسی ادعا کرد در زمینی که موروثی پدرم بود
و شما طبق قانون ملی کرده اید و ملی شدن هم قابل احترام
است می خواهم ترمینال بسازم و غالب شهرهای ایران
هم احتیاج به ترمینال دارد و مورد تأیید دولت هم هست
شما در این مورد چه پیش بینی کرده اید آیا ترمینال
ساختن برای مراکز استانها لازم هست یا نیست؟
اگر لازم است پس نیازمند به زمین است،
آمدیم شخصی که زمینش ملی شده و موروثی پدرش بوده
ادعا کرد که طبق نقشه ای که ارائه داده شده آقای
استاندار و آقای شهردار من حاضرم گزارا داری کنم و
ترمینال بسازم آنوقت برودمتری هزار تومان بخرد شما
چکاری کنید؟ در این مورد شما زمین خودش را بدهید
که برود ترمینال بسازد، شما می خواهید بملت ایران

خدمت بکنید باید برای افراد این مملکت تسهیلات فراهم
کنیم که بتوانند خدمات ملی را پیاده کنند در این مورد
استدعای کمی دولت توجه کند، ۵۰۰ متر مطلقاً کم است
و من الان پیشنهادم را در این مورد می نویسم و خدمت
جناب رئیس تقدیم می کنم که از هزار متر کمتر نباشد تا
دو هزار و پانصد متر و در صورتیکه شخص بخواهد خدمات
شهری و ملی پیاده کند متناسب با آن خدمات شهری و
ملی هر اندازه که خواست بهش تفویض شود، این
خلاصه عرایض بود که با اطلاع نمایندگان محترم
رساندم و از عنایتی که فرمودید سپاسگزارم و پیشنهاد
خودم را الان می نویسم و خدمت جناب رئیس تقدیم
می کنم.

نایب رئیس - آقای دکتر طبیب بفرمائید.

دکتر حسین طبیب - جناب آقای رئیس، همکاران
ارجمند لایحه استرداد تا ۵۰۰ متر مربع از اراضی منابع
ملی شده به اشخاص، که اکنون در ساحت مقدس
مجلس شورای ملی مطرح می باشد بایک فکر خوب و قابل
ستایش تنظیم شده اما به عقیده من ناکافی و نارسا است
و باید تجدید نظرهای اساسی تر روی قوانین و سیاست هائی
صورت بگیرد که بجای آنکه گره گشا برای مردم باشد
جنبه مشکل آفرینی آن بشدت مردم را آزار میدهد.
در این مدت ۳ سال که افتخار نمایندگی ملت ایران را دارم
یکی از بیشترین شکایتهای که در بر منی از موارد جنبه
حاد و بسیار تندی داشته موضوع همین شکایت
کشاورزان درباره جلوگیری و شدت عمل مأموران و
مجریان نسبت به دخالت آنان در اراضی کشاورزی
خودشان بوده است (صحیح است) در اولین سال که
انتخاب شده بودم فراموش نمی کنم در دیماه ۲۵۳۴ از
تعطیلات زمستانی استفاده کردم و به شهرستان رفته در
بخش گناوه که یکی از مراکز مهم کشاورزی منطقه
می باشد با محیط فوق العاده غصبی کشاکش کشاورزان
مواجه شدم شکایت آنها این بود که در سال ۲۵۱۸
(۱۳۳۸) بموجب قانون اصلاحات ارضی به دست مبارک
شاهنشاه، اسناد مالکیت آنها اعطا گردید و اتفاقاً من
خودم هم در آن موقع در گناوه افتخار حضور داشتم و شاهد
عینی بر جریان بودم و اکنون مأموران جنگل داری و منابع
طبیعی مدعی ملی بودن آنها هستند و با خشونت جلوی
کشت و کار کشاورزان را می گیرند او نمی گذارند در
فصل مساعد کشاورزی، بذر در دل زمین بکارند و از
زمین مستعد بهره بگیرند روزی که قانون اصلاحات ارضی

مطرح شد سخن از این بود که کشاورز باید بازبین
کشاورزی خودش پیوستگی داشته باشد و مرتب تکرار
میشد «الزرع للزرع» نه اینکه مانع دخالت کشاورز در
زمین کشاورزی خودش بشوند شکایتهائی بمن رسیده
اشخاص میگویند در دل شهر اراضی ما را ملی کردند و
دستگاه دیگری آمد و آن زمین ها را تصاحب کرد و حالا
دنبال حقوق خودمان میدویم و میگویند زمین شما ملی
بوده اگر این زمین ملی بوده و باید برای مزارع مورد
استفاده قرار بگیرد چرا در آنجا تأسیسات شهری بوجود
آمده و اگر باید تأسیسات شهری بوجود بیاید چرا پول
آنها به صاحب اصلی او نپردازند؟ همین شخص میگوید
در زمین خودم که ملی شده مستحقات چاه آب و درخت
و کار کشاورزی داشته ام! در بسیاری از مناطق دیدم که از
چرای گوسفند و دام ها بعلت ضرورت حفظ مزارع مملکت
جلوگیری می نمایند اما در عوض با چشم خود دیدم که
چگونه از بنادر کوچک مملکت که در معرض دید
نیستند کشتی کشتی غلوفه از همین مزارع به خارج حمل
می شود (صحیح است) درست در همان موقع که شاهنشاه
به مسئولان جدید وزارت کشاورزی می فرمایند باید در این
فکر باشیم که تولید گوشت سرخ در مملکت روند
افزایشی داشته باشد و با بطوریکه شنیدم تفاله های
چغندر قند که باید بمصرف غذای دام برسد به خارج از
کشور صادر می نمایند در بعضی نقاط دیدم که نسق
کشاورزی، کشاورزان را که روی آن کشاورزی میکرده اند
بنام مناطق ملی شده و رای کمیسیون قطعی ماده ۵۶
ملی اعلام نموده اند. یک کشاورز مفلوک بمن شکایت
کرد، به مسئول مربوطه گفتم تکذیب کرد با بدست او را
گرفتم و از محل بازدید حضوری کردم و شواهد غیر قابل
انکار را در زمین مذکور دیدم بعد مسئول جنگل داری و
منابع طبیعی بمن گفت اشتباه شده! آخر چرا تاوان اشتباه
مأمور دولتی را باید کشاورز مفلوک بپردازد؟ چرا نباید
حقوق این قبیل کشاورزان از کسانی که مسبب بقول
خودشان این اشتباه کاری ها بوده اند بازخواست بشود؟
من با صراحت میگویم مادام که حق این کشاورز و نظائر
آن بازپس داده نشود در برابر آن احساس شرم و خجالت
خواهم کرد. (احسن است)

در بسیاری از مناطق روستائی و قریبی
کشاورزان می خواهند دور مزرعه خودشان را حصار بکشند
که حیوانات به محصولات کشاورزی آنها آسیب نرسانند
مأموران به عنوان حفظ منابع طبیعی مانع می شوند این چه
کج سلیقه و عقده مردم آزادی است؟ در حالیکه در همین

قانون مورد استناد برداشت مصارف روستائی آزاد است اما در عوض مأموران آنجا که باید انجام وظیفه نمایند نمیکنند و چشم خودشان را رویهم میگذارند بموجب قانون برای جلوگیری از تغییر مسیر رودخانهها و آبها، برداشت شن و ماسه رودخانه باید با کسب اجازه از اداره جنگلداری و منابع طبیعی باشد اما ملاحظه کاران از هرجا که دلشان میخواهد خالک برداری می کنند و یکترشته از شکایت های کشاورزان براین اساس است که آب دریا که شور و ضایع کننده کشاورزی است به مزرعه آنها وارد می شود و زمین ها را از حیزاستفاده خارج می کند من این ها را خودم دیده ام و حرف کسی نیست قانون برای صیانت از حقوق جامعه است نه ایجاد مزاحمت و مردم آزاری! برای نمونه یکی از این قانون های مزاحم قانون اراضی مستحدث ساحلی است که در اواخر دوره بیست و سوم قانونگذاری از مجلس گذشت بموجب این قانون تاحریم ۶۰ متر از آخرین نقطه مد دریا هیچ سند مالکیت معتبر نیست و از درجه اعتبار ساقط است و باید باطل بشود چه کسانی این قانون را تنظیم کردند؟ و چه اطلاعی از واقعیت های زندگی مردم داشتند هر کس دلش می خواهد بیاید و به بیند تمام زندگی مردم در کرانه های خلیج فارس در کنار دریا بنا شده است و تمام تأسیسات مردم در کنار دریا بوجود آمده و این قانون اگر اجرا بشود تمام زندگی مردم را در تمام سواحل خلیج فارس بهم خواهد ریخت حالا اگر کسی از بانک بخواهد یک وام بگیرد به او نمی دهند می گویند این ملک توستندش فاقد اعتبار است و باید باطل بشود. امیدوارم که روی این مسائل یک تجدیدنظر کلی و اساسی برای برطرف ساختن مزاحمت برای مردم صورت بگیرد زیرا هیچ آدم با شرف و وطن پرست نمی تواند مزاحمت مردم را بپذیرد در ضمن پیشنهادی دارم برای، اولاً افزایش ۵۰۰ متر به ۱۰۰۰ متر ثانیاً آنکه کشاورزان با ضوابط خاص در هر مقدار از اراضی که قبلاً در تصرف مالکانه آنها بوده بتوانند مادام که به فعالیت های کشاورزی بپردازند از توجه همکاران نسبت به مطالب خود سپاسگزارم.

نایب رئیس - آقای مظهري بفرمائيد.

مظهري - جناب آقای رئیس، همکاران محترم اشاره فرمودند لایحه ای که مطرح است با یک دید انسانی، مبتنی است بر حل مشکل گروهی از مردم، بنده بطور کلی لایحه را تأیید می کنم ضمن تذکراتی که عرض می کنم قانون ملی شدن باعقاد من با همه مسائل و مشکلاتی که داشت بقر تقدیر موجب شد در حواشی شهر یک مقدار

زمینهایی که بحق یا باحق گروهی انگشت روی می گذاشتند نه خودشان استفاده می کردند و نه در اختیار دیگران می گذاشتند تکلیفش روشن شود ولی متأسفانه نحوه اجرای این قانون و اعمالی که مجریان این قانون کرده اند بنا بفرمایش آقای دکتر طیب مشکلات بسیاری برای مردم به بار آورد که نمونه اش را من سه روز قبل حضور جناب آقای معاون وزارت کشاورزی نامه ای دادم که در حاشیه شهر حوزه انتخابیه بنده زمینهایی را که در مالکیت فردی بوده ملی کرده و در تملک جامعه باشد و همه ارزش استفاده کنند، ولی متأسفانه اینها را که ملی کرده اند یا قدرت حراست از این تملک را نداشتند و یا اینکه دلسوزی نداشتند و خودشان بندو بست کرده و گروهی دلال آمده اند همین زمینهای ملی شده را از تملک آنها خارج کرده و آنها را گرفته اند و فروخته اند و پولش را گرفته اند و وقتی زمین را ازید یک نفر خارج می کنید اعتراض هم وارد نیست بقر تقدیر وقتی متعلق بجامعه میشود قابل تحمل است ولی وقتی فردی شاهد این است که زمین را از تملک او خارج کنند و چپاول کنند اینجاست که آن مالک هم حق اعتراض دارد اگر قرار بود این زمین ها را بگیرند و بعد تقسیم کنند و بفروشند میتوانست بگوید من این حق را داشتم مقدم هستم، بقول آقای آستانه ای ممکن است ملک موروثی پدرش بوده باشد این ها یک واقعیت هائی است که متأسفانه به چشم می خورد و همه چارچوب های مأمورین نادرست پیدا است، منتهی به آن صورت درمی آید که به اعتقاد خود دستگاه زد و بند وحیف و میل می کنند این ها مال و منال مملکت بوده بر میدارند و به شغل دیگری می گمارند و آن عاملی را که حاضر نشده است با این دزدی همکاری کند برایش ابلاغ صادر می کنند اگر به فلان نقطه نیروی به خدمت خاتمه داده میشود و یا بقیه او را می گیرند که چرا وقتی که بازرسان آمدند انگشت روی دزدی گذاشتی و به بازرسان کمک کردی و یا چرا سرپوش نگذاشتی روی کارهایی که رئیس کرده بود این ها واقعیت هائی است که متأسفانه اثرات یک قانون خوب و مترقی را که به نفع جامعه هست از بین میبرد (احسن) بطوری که حالا توی هرده و شهری و توی هر جمعی اعتراض دارند در حالیکه فلسفه اصلی قانون به اعتقاد بنده نه تنها بد نبوده بلکه خوب هم بوده است پس نحوه عمل طوری بوده که همه اعتراض دارند و نگرانند بنابراین برای اینکار باید فکری کرد نسبت به این لایحه هم تاجانی که بنده از گوشه و کنار شنیدم جناب آستانه ای

این مربوط است به گروه خاصی از حاشیه نشینان پایتخت جنابعالی جوش شهرستان هارا نزنید به آن ها کسی کاری ندارد مربوط به پایتخت است علت هم این است که این هادر تهران زندگی می کنند روزنامه و رادیو و تلویزیون هم در اختیارشان هست و این من و شما هستیم که در روستا هستیم و بی خبر و هروقت سروصدای آن گروه بلند میشود قانونی برای آنها میگذاریم پس آن مشکل شما آقای آستانه ای مطرح نیست چون پانصد متر زمین در روستا مسئله ای نیست و مشکلی را حل نمیکند اینجا است که زمین متری صد هزاری تومان است که سرمایه صد روستا نشین یا شهرک نشین است بنده دو تا پیشنهاد دادم یکی این است که بهرحال در اجرای این قانون به مسئله سند مالکیت اشاره بشود یعنی ابراز مالکیت باید همراه باشد با ارائه سند مالکیت چون این قانون که انشاء شده یک مقدار در این زمینه لنگ است هر کس ادعای تصرف و مالکیت و تملک قبل از قانون تا پانصد متر کرد تالی فاسد پیدای می کند مگر این که برویم بدنبال کسی که قبل از ملی شدن تفکیک کرده و سند مالکیت گرفته و احراز مالکیتشان قطعی شده یعنی احراز مالکیت ثبتی شان قطعی باشد آن وقت اینکار را می کنیم وگرنه در بسیاری از شهرها با تفکیک های اختصاصی سال قبل از اجرای قانون این کار را می کنند و شمول این قانون با این لنگی است استدعا می کنم که قانون را برای من روستایی توجیه بفرمائید که این قانون آن مفهوم را نمیدهد، بنده استدعا می کنم که قانون را اگر برای من روستایی می نویسد طوری بنویسند که همه بتوانند از آن استفاده کنند احتیاج به تفسیر و هفت گونه تفسیر نداشته باشد پیشنهاد دوم من این است که حالا که این فکر بوجود آمده مادامی که در کنار قانون ملی شدن مراتع و زمین ها یک حق برای کسانی که متصرفاتی دارند برای کسانی که ادعای مالکیت دارند یک استثناء قائل میشویم، در قبال این استثناء این حق را میدهم ۵۰۰ متر در تهران با ۵۰۰ متر در روستای علی آباد زرد کرمان قابل مقایسه نیست اینجا ۵۰۰ متر ۵۰۰ هزار تومان قیمتش است و آنجا ۵۰۰ متر ۵۰۰ تومان هم نمی آرد و نمی خرد می گویند کسی که سند و ادعای مالکیت داشته ما برایش یک حق قائل هستیم که به او پانصد متر میدهم. این را ما باید تعمیم بدهیم در سراسر مملکت کسانی که زمینشان ملی شده یا نشده (باید بگویم که خودم حتی یک متر زمین هم ندارم) باید در روستاها و شهرکها برای این حق به تناسب ارزش زمین استثناء

قائل شد وگرنه استثنائی است که منحصرأ و اختصاصاً برای گروهی از مردم پایتخت نشین قائل شده ایم مگر اینکه در لایحه ذکر بکنیم که این قانونی است اختصاصی مربوط به فلان منطقه از تهران و آن وقت هم در هنگام طرحش جای بحث بسیار باقی خواهد ماند. (احسن)

نایب رئیس - آقای دکتر بقائی بفرمائید.

دکتر بقائی بفرماید - این یکی از قوانینی است که به نظر من جای تشکر بسیار از دولت دارد که به فکر مردمی افتاده که با ملی شدن اراضی شان یک مقداری از سرمایه شان را داشتند از دست میدادند بسیاری از اراضی بود که در حقیقت از نظر قانون قابلیت ملی شدن را داشت، ولی قبل از آنکه قانون ملی شدن بگذرد این اراضی مخصوصاً در شهرها بین اشخاص تقسیم شده بود و حتی چند دست این اراضی دست به دست شده بود ولی کیفیت زمین از نظر مرتع بودن از دست نرفته بود یعنی بایستی برطبق قانون این اراضی ملی میشد و در قانون ملی شدن این مسائل پیش بینی نشده بود که این زمین از نظر مالکیت دارای چه کیفیتی بایست باشد، و بایستی به چه نحو عمل بکنند. این قانون بطوری که دوستان عزیز توجه میفرمائید در محدوده شهرها مورد نظر بوده و در کنار بسیاری از شهرهای ما بخصوص شهرهایی که جنبه کوهستانی و ویلاقی دارند اراضی ملی شده وجود دارد منتها قبل از ملی شدن، این اراضی به قطعات کوچک تقسیم شده بود و فروش رفته بود و چندین دست گشته بود که اگر دولت میخواست این اراضی را ملی کند این اشخاص فوق العاده دچار زیان میشدند این مسأله ای بود که بایستی بعرض دوست عزیزم آقای آستانه ای برسانم که کسی که سیصد هزار متر زمین دارد، درست است که بیش از پانصد متر به او زمین نمیدهند ولی آنچه منظور ما نمایندگان بود و در کمیسیون راجع به آن بحث کردیم این بود که این شخص مستحق پانصد متر نیست کسی که سیصد هزار متر در کنار شهر زمین دارد لااقل سی هزار متر هم داخل محدوده شهر دارد و وضعیت طوری است که مستحق پانصد متر نیست صحبت ما مربوط به کسانی بود که پانصد متر یا هفتصد متر یا ۸۰۰ متر زمین داشته اند و اگر این را ملی میکردند هسبلی شان از بین میرفته است این یکی از لویح بسیار انسانی است که ما با آن مواجه شده ایم و از نظر خودم و آشنایی که به مسائل ثبتی دارم به جناب مظهري میتوانم این اطمینان را بدهم که اگر سند اصیل را هم قبول کنند متشکریم. مثل دستگاه

جنگلبانی که بندی را که در حال ثبت باشد یا درخواست ثبت آن شده باشد مورد قبول قرار نگیرد. اگر توجیهی بشود مسلماً به اراضی خواهد بود که سند مالکیت صادق و قاطعی داشته باشد حالاً به صورت مشاع یا مفروز فرق نمی کند در هر صورت خدمت بزرگی به کلبه شهرها خواهد شد. من از این رهگذر از دولت و وزارت کشاورزی از طرح این لایحه متشکرم.

نایب رئیس - آقای دکتر اربابی اناری بفرمایید.
دکتر اربابی اناری - جناب آقای رئیس همکاران محترم،

من قصد نداشتم در مورد این لایحه مطلبی را به طرح کنم ولی سخنان همکاران محترم جناب آقای مظهري و جناب طبیب مرا به این فکر انداخت که این مشکلات در مورد اجرای قانون ملی شدن اراضی در تمام مناطق ایران هست و مجموعه این نارسائیهها و مشکلات حتی در سطح دادگستری ها و ژاندارمری ها و تمام ادارات منعکس می باشد. در شهرستان مشکین شهر منطقه وجود دارد به نام ارضی که مجاور مغان است ناحیه است که از نظر تولید گندم بسیار بسیار مستعد میباشد تعداد کثیری از کشاورزان که در این منطقه سکن دارند فعالیت می کنند در این دو سه ساله اخیر دچار حب و بقیض و ندانم کاری بعضی از مأمورین شده اند که دیگر با ضوابط قانونی مقررات جواب قانع کننده ای برایشان نیست باید مردم را به مصلحت ها آشنا کرد به آنها جواب قانع کننده داد و باید حق شان را بآنها داد. آنچه که اشاره شد مأموران در تشخیص اراضی ملی و اجرای قانون و نگهداری اراضی ملی توانایی کافی ندارند صحیح است کمیسیونی که تشکیل میشود من اعتقاد دارم که این کمیسیون ها در مورد اراضی شهری اغلب نظرشان درست است چون دست رسی به آن اراضی آسان است در اختیار گرفتن کارشناسان صاحب نظر از نظر فنی و حراست این اراضی آسان است ولی در مناطق روستایی و کوهپایه که عده کثیری از کشاورزان در آنجا فعالیت می کنند این تصمیمات در اطفاقیای در بسته گرفته میشود در شهر مشکین شهر رئیس کشاورزی شهر یک منطقه را ملی کرده است که نمی شناخته اصلاحات ارضی باین ملکسند داده است دست کشاورز مرتب در حال کشاورزی می باشد و خانه دارد تأسیسات و اعیانی دارد این زمین را ملی کرده اند موقعی که کشاورز مراجعه می کند که آقا چرا سند داده اید و ما سرمایه گذاری کرده ایم و حالا ملی کرده اید

مگر من در اینجا گندم تولید نمی کنم، به این مردم چه جوابی می دهید؟ من اخیراً عریضه منطقی دریافت کرده ام هفتاد هشتاد هکتار زمین را در ارضی ملی کرده اند و در آنجا رفته اند علوفه کشت کرده اند و گویا سی هزار تومان فاکتورسازی کرده اند و بیست و پنج یا بیست و هفت می بینیم که کارمندان دولت وقتی بانمایندگان ملت روبرو میشوند میگویند که نماینده اطلاعات فنی ندارد من اطلاعات فنی دارم روی این حساب می گویم که پانصد ششصد تومان خرج کردند و بذر کاشتند و بیش از سی هزار تومان فاکتور داده اند دست این کشاورز سند مالکیت رسمی است از یک اداره معتبر میگوید مگر این سند را از یک کشور دیگر بمن داده اند؟ باید مردم را آگاه کرد که اجرای این قانون برای حراست از منافع ملت است این ثروت ملی است تا از حق خودش بگذرد ولی از وقتی این زمین را ملی کرده اید کدام مأمور رفته سرزده کدام مأمور شما رفته بسرمین و شناسائی کرده با التکاء به کدام دانش فنی ایشان تشخیص میدهند این زمین ملی است و اگر ملی بشود بضع مردم مملکت است یک نفر فرستاده اند که سواد خواندن و نوشتن هم ندارد پرونده سازی میکنند سفارش میفرستد به صاحب ملک که فلان کس من زمین شما را ملی کرده ام با من تماس بگیرد. من شدیداً معترض هستم اگر رسیدگی نکنید، اعلام می کنم اگر مشکل اراضی ملی در منطقه مشکین شهر بررسی نشود سؤال خواهم کرد و اقدامات قانونی دیگری که لازم است. آقا یک کشاورز موقعی که بیست سال است سربک زمین زندگی میکند کار میکند یک ایرانی اصیل است زمینش را دوست دارد و زمین وابسته است حالا این زمین اگر باید ملی بشود این کشاورز کجا برود زندگی کند؟ البته من با کلیات فلسفه این ملی شدن کاملاً موافق هستم یعنی در ملی شدن منافع مردم به منافع فرد ترجیح داده شده است ولی از این نارسائیهها و سوء استفاده ها که بنام و عنوان قانون در کشور ما هست کشاورزان شکایت میکنند، اخیراً شکایاتشان را آوردند دادند به من فرستادم به جناب استاندار ایشان فرستاد به رئیس جنگلبانی منطقه و ایشان همان مقامی است که از او شکایت شده چگونه میخواهند مردم را مطمئن کنند این چه نوع رسیدگی است چگونه میخواهند بمردم تفهیم کنند که کارشان بیغرض است. کار باید با صحت عمل صورت گیرد (صحیح است) مشکلی که در همین منطقه من با آن روبرو هستم زمین هارا ملی کردید کجا

ملی کردید روی کاغذ هیچگونه مرز هیچگونه کاری انجام نشده و یکباره میروند سراغ یک کشاورزی خبر که مدتها کار روی زمینش میکرد و میگویند این زمین را ملی کرده ایم کشاورز میگوید من خیر ندارم، میگویند آگهی دادیم قربان، در روستاهای دور از شهر که روزنامه نمیرسد و اگر هم برسد آنها نمی خوانند چون یک وسیله صحیح ترو و مانوس تر با وضع زندگی اینها نیست میگویند ما در فلان روزنامه و فلان شماره آگهی دادیم این را از کجا بدانند باینکه ۲۰ سال است آنجا دارد کار میکند. من از این سخنانم این نتیجه را میگیرم که یکی از مهمترین مسائل مملکت ما مسائل کشاورزی است ولی متأسفانه این ادارات کشاورزی در شهرتانهای ما از دانش فنی برخوردار نیستند لذا نمی توانند کار بکنند کشاورزی یک فن است، یک دانش است باید اینها دارای این دانش و این فن باشند تا بتوانند کار کنند بطوریکه من بجز آن نمیتوانم بگویم که اگر شما تمام مأمورین کشاورزی را از مشکین شهر بردارید هیچگونه تأثیری در امر کشاورزی نمیگذارد و شاید این نکردن در کثرت مناطق صادق باشد و واقعاً در این مورد باید بگویم که تجدید نظر در این مقررات و اندیشه باین مقررات اصیل و خوب که بتوانند خوب و صحیح اجرا شوند و گرنه با مأمورینی که با حب و بغض کار میکنند مأمورینی که در اجرا قوانین نظرات سوء دارند سرنوشت اراضی ملی شده بهتر از این نخواهد بود من اطمینان دارم که معاون محترم وزارت کشاورزی به اراضی ملی نشده این منطقه رسیدگی بکنند و من نامه های زیادی دریافت کرده ام که آنها را ارائه خواهم داد و در پایان عریضم باید بگویم که این چهارصد پانصد متر با اینکه تأیید فرمودید در شهر خیلی خوب است ولی کشاورزانی که چند هکتار اراضیشان را از دست داده اند پانصد متر را میخواهند چکار کنند (یکی از نمایندگان - دست است)

پس این لایحه در مورد محدود شده شهری است لذا در این صورت صلاح است کشاورزانی که زمین هایشان را از دست داده اند با آنها امکانات دیگری جاهای دیگری بدهند یا زمینهایی را که بشکل مرتع درآمد دارند بخود آنها واگذار بشود و بصورت مرتع از آنها استفاده کنند اینک مرتع داده شود بکسی که با او زد و بند دارند در نتیجه رسیدگی به جزئیات این امر از وظایف حاد وزارت کشاورزی است و گرنه هیچ مکانیزمی نمی تواند که تراضیاتی مردم را برطرف کند.

نایب رئیس - این لایحه با دو گزارش به مجلس شورای ملی آمده بود ولی چون شور اول است ممکن است کمیسیونها با هم توافق کنند بنابراین رأی میگیریم ورود در شور ماده واحده خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پس از اداء احترام

در مورد لایحه اجازه استرداد تا پانصد متر مربع از منابع ملی شده با مشخص (شماره ۹۱۹۳۶ مورخ ۳۶/۸/۲۸ چاپ ۸۲۶) پیشنهاد مینماید:

- ۱- جمله بعد از تاریخ تصویب این قانون که در سطر سوم قید گردیده است حذف شود تا بآن عده از مالکینی که قبلاً زمینشان ملی گردیده نیز تعلق گیرد.
- ۲- پانصد متر به یک هزار متر افزایش یابد.
- ۳- در مواردی که شخص قصد احداث مؤسسات مورد نیاز عامه را داشته باشد تا ۵۰۰ متر افزایش یابد.

دکتر عادل - مهدی آستانه ای

ریاست معظم مجلس شورای ملی

با کمال احترام پیشنهاد میشود، گزارش کمیسیون دادگستری مورد عنایت قرار گرفته در سطر ماده واحده بعد از هر مورد مالکیت اضافه شود «در صورت ارائه سند مالکیت با گواهی ثبت اسناد دائر به مالکیت متقاضی در تاریخ مقرر» احترام - علی اصغر مظهري

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود در لایحه قانون اجازه استرداد تا پانصد متر مربع از منابع ملی شده به اشخاص در سطر و بعد از حد اکثر پانصد متر مربع اضافه شود.

در شهر تهران و در شهرهایی که جمعیت آنها بالاتر از یکصد هزار نفر است حد اکثر ۱۰۰۰ متر مربع و در سایر شهرها حد اکثر ۲۵۰۰ متر مربع.

با احترام - علی اصغر مظهري

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود:

در اجرای قانون واگذاری از اراضی ملی شده با اشخاص در مناطق روستایی مساحت اراضی اعودت شده بحدی باشد که تکافی نیازمندیهای سرمایه گذاری کشاورزی را

بنماید. دکتر اربابی - رحیمی لایجانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً در مورد لایحه قانون اجازه استرداد تا بانصد مترمربع از منابع ملی شده به اشخاص موضوع ترتیب چاپ ۹۳۹ - ۲۵۳۶/۱۱/۳۰ پیشنهاد مینماید:

۱- بجای ۵۰ مترمربع ۱۰۰ مترمربع در نظر گرفته شود.
۲- هر کشاورز بتواند بمنظور فعالیت‌های کشاورزی طبق ضوابط آئین‌نامه‌ای که به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید از هر مقدار زمین که در تصرف مالکانه او بوده و ملی اعلام شده مادام که به کشاورزی در زمین مذکور اشتغال داشته باشد استفاده نماید.

با احترام - دکتر حسین طیب - پرویز نظری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

راجع به لایحه بانصد متر زمین ملی شده که باید به اشخاص واگذار شود پیشنهاد مینماید: چون شکایات عدیده از اقدامات وزارت کشاورزی در زمینه ملی کردن اراضی از همه نقاط مملکت می‌رسد و پرونده‌های زیادی در این زمینه نیز در دادگستری مطرح است که بعنوان مختلف مردم شاکی یا مشتکی عنه هستند تقاضا دارم در این لایحه ماده اضافه شود که هر کس از ملی شدن شکایت دارد و مدارک کافی دارد بدادگاه مراجعه نماید. و اختلاف طبق نظر دادگاه برتفع شود.

با تقدیم احترام - حسن متولی

نایب رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم

به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۶- اعلام وصول لایحه اصلاح تبصره یک ماده ۷۵ قانون مالیات‌های مستقیم از مجلس سنا.

نایب رئیس - لایحه‌ای از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۱۶۸۰۲ مورخ ۲۵۳۶/۹/۲۸ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (امور اقتصادی و داریائی) درقبال لایحه شماره ۵۹۰۵۰ مورخ ۲۵۳۶/۷/۳۰ دولت راجع به اصلاح تبصره یک ماده ۷۵ مالیات‌های مستقیم در جلسه روز دوشنبه اول اسفند ماه ۲۵۳۶ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

نایب رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیون مربوط ارجاع میشود.

۱۷- ختم جلسه.

نایب رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه همکاران این جلسه را ختم میکنیم تاریخ و موقع جلسه آینده بعداً به اطلاع خواهد رسید.

(جلسه دوازده دقیقه بعد از ظهر پایان یافت)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی

سؤال آقای ابراهیم پردلی از وزارت نیرو

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

خواهشید است امر فرمایند جناب آقای وزیر محترم نیرو بعهده مقرر در جلسه علنی بسئالات زیر پاسخ گویند:

با اینکه امور آبیاری و مسئولیت آن در شهرستان زابل مثل سایر شهرستان‌ها برعهده مأموران وزارت نیرو میباشد معلوم نیست چرا بولدورهای دولتی که وسیله‌ای میباشند برای امور مربوط به آب در اختیار فرمانداری قرار دارد تا فرماندار که مقام غیرمسئول در امور آبیاری میباشد بولدوررها را به هر کاری که اراده کند بفرستد و منظور از این کار چه میباشد؟ آیا این مداخله اختلالانی در امور آبیاری کشاورزان بوجود نمیآورد، و مسئولیتها لوث نمیکردد؟ چرا درقبال این رویه وزارت نیرو سکوت اختیار کرده و بی تفاوت میباشد؟

با تقدیم احترام - ابراهیم پردلی